

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat

2025-2029. évekre vonatkozó

Gazdasági Programja

Fejlődő Kertváros Program V.

Tartalomjegyzék

I. Bevezető.....	3
II. Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat jelenlegi helyzetének bemutatása.....	4
III. A Gazdasági Program.....	11
III.1. Fejlesztési elképzelések.....	11
III.2. Adópolitika.....	13
III.3. Vagyongazdálkodás	14
III.4. Városrendezés, városüzemeltetés, környezetvédelem, településtisztaság, zöldterületek, közlekedés	17
III.5. Szociálpolitika, egészségügy, foglalkoztatáspolitiká.....	19
III.6. Köznevelés, sport, közművelődés	24
III.7. Külkapcsolatok.....	28
III.8. Közbiztonság, bűnmegelőzés	29
IV. Összegzés	30
V. A Gazdasági Program kialakításánál figyelembe vett koncepciók, programok.....	30

I. Bevezető

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat hosszú távú fejlesztési dokumentuma a Gazdasági Program, amelynek elkészítését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a írja elő.

A Gazdasági Program, fejlesztési terv meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az Önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A Gazdasági Program alapvető célja, hogy megfogalmazza azokat az alapelveket, megállapítsa azokat a prioritásokat, meghatározza mindazon teendőket, amelyek lehetővé teszik, hogy az Önkormányzat költségvetésének egyensúlyban tartása mellett továbbra is

- biztosítsa a kerület lakói számára az alapvető intézmények működését,
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, illetve fejlesztésére,
- gondoskodjon a kerület infrastruktúrájának folyamatos fejlesztéséről,
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására,
- segítse elő a családok életminőségének javítását,
- tegyen a kerületi lakosok egészségvédelmére, egészségügyi ellátása minőségi javítása érdekében,
- fokozza a kerület közbiztonságát,
- intézkedéseivel mérsékelje a globális éghajlatváltozást előidéző folyamatokat,
- váratlanul jelentkező, előre nem vagy nehezen prognosztizálható világméretű egészségügyi (járványok), gazdasági események, háborús körülmények esetén az önkormányzati és intézményi működést fenntartsa és a kerületben élő lakosokat támogassa, segítse.

A Képviselő-testület elsődleges feladatának tekinti a kerület és intézményeinek zavartalan, kiegyensúlyozott működtetését, fejlesztését, fontosnak tartja a kerület kertvárosi jellegének megőrzését, lakosai életkörülményeinek javítását, az infrastruktúra fejlesztését és mindezek érdekében a gazdasági lehetőségek feltárását, pályázati források hatékony kihasználását.

A jelen Gazdasági Programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek, valamint bizottságainak a döntések meghozatalakor figyelembe kell vennie az egyes akcióterületen kijelölt célkitűzések organikusan egymásra épülő rendszerét, valamint a fegyelmezett gazdálkodás mellett feladata az anyagi források, eszközök megteremtése és megőrzése, mindezt úgy, hogy figyelemmel legyen a klímaváltozás negatív hatásainak méréséklésére, a váratlanul jelentkező világméretű eseményekre, melyhez az alábbi elveket, feladatokat rögzíti:

- Meg kell keresni a működési bevételek és felhalmozási bevételek növelésének lehetőségeit, az adóhátralékok behajtását hatékonyabban kell végezni.
- Nyomon kell követni a költségvetési támogatási rendszert, ki kell használni a támogatási rendszer által nyújtott előnyöket.
- Át kell tekinteni a meglévő vagyontárgyakat, azok hasznosítási módját, lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, értékesítésére.

A Gazdasági Program összhangban van a kerület rendezési tervével, figyelembe veszi a kerület sajátosságait, előnyeit, lehetőségeit, s ennek megfelelően határozza meg a gazdasági beruházások, fejlesztések irányát.

Az Önkormányzat feladatának tekinti, hogy a főváros kerületeként a hosszú távú célkitűzéseit úgy határozza meg, hogy azok csatlakozzanak a Fővárosi Önkormányzat elképzeléseéhez, ugyanakkor biztosítsák kerületünk kertvárosi jellegének megőrzését.

Jelen dokumentum a 2020. és 2024. évek közötti időszakra előirányzott Gazdasági Program felülvizsgálataként tovább folytatja a megkezdett utat, amelynek előzményei egészen 2006-ig nyúlnak vissza a Fejlődő Kertváros Program I. célkitűzéseéhez.

II. Az Önkormányzat jelenlegi helyzetének bemutatása

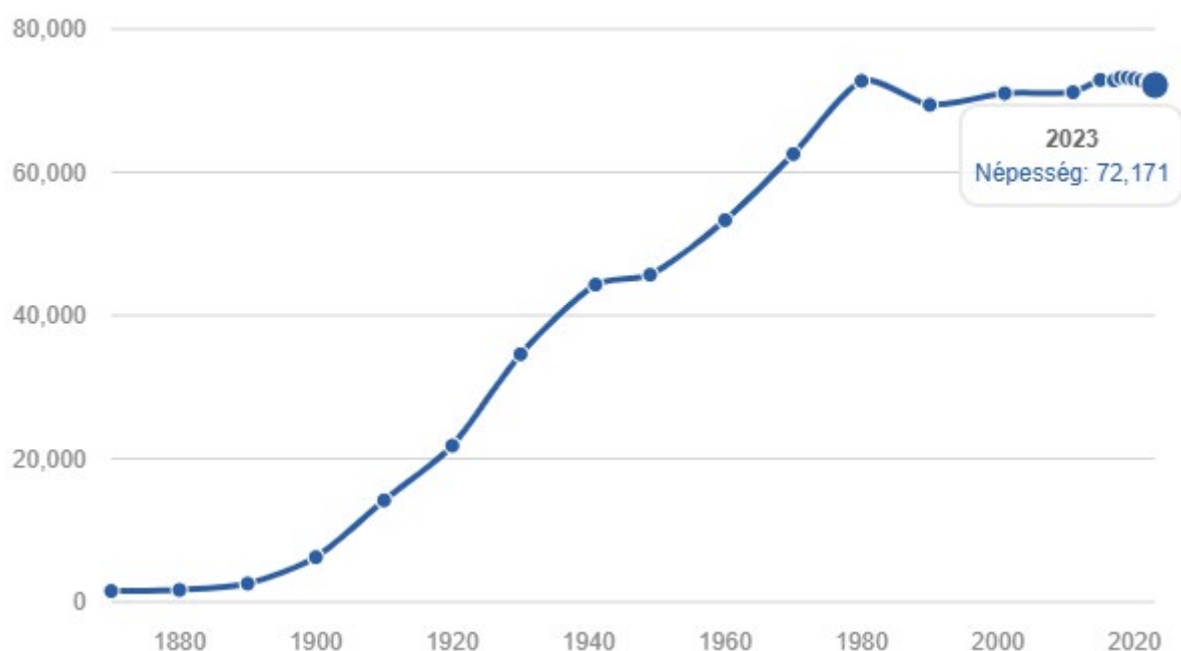
A XVI. kerület Budapest 23 kerülete közül területét tekintve a 7. legnagyobb kerület 33,52 km²-ével (közigazgatási területe 3351 hektár), GPS koordinátái: 47.5183, 19.1919., a lakosság száma szempontjából a 10. helyen áll, a népsűrűséget összehasonlítva ugyanakkor a 2022. évi népszámlálás adatai alapján az 5. legritkábban (2187 fő/km²) lakott településrész, mely kertvárosi jellegéből adódik. Az 1870-es évek elejétől 2018-ig jelentős lélekszám növekedés figyelhető meg, de 2018 után évről-évre folyamatos a csökkenés. A népesség száma (az állandó lakosságszám) a XVI. kerületben 2024. január 1-jén 71 872 fő, míg 2020. január 1-jén 73 045 fő volt, a csökkenés négy év alatt 1173 fő. A lakosság fogyása Budapest teljes lakosságszámát vizsgálva már korábban megfigyelhető volt, 2017. január 1-je és 2024. január 1-je között összesen 74 024 fővel kevesebben élnek a fővárosban. A XVI. kerületben élők aránya Budapest összes népességéhez viszonyítva viszont évről-évre emelkedik. 2015. január 1-jén 4,25 %, 2020. január 1-jén már 4,36 %, 2024. január 1-jén 4,43 % volt.

Népesség éves %-os változása 1870-től 2024-ig

[1870-1880]	+0,96 %/év
[1880-1890]	+4,34 %/év
[1890-1900]	+9,34 %/év
[1900-1910]	+8,56 %/év
[1910-1920]	+4,40 %/év
[1920-1930]	+4,72 %/év
[1930-1941]	+2,27 %/év
[1941-1949]	+0,38 %/év
[1949-1960]	+1,41 %/év
[1960-1970]	+1,61 %/év
[1970-1980]	+1,52 %/év
[1980-1990]	-0,47 %/év
[1990-2001]	+0,21 %/év
[2001-2011]	+0,02 %/év
[2011-2015]	+0,60 %/év
[2015-2017]	-0,05 %/év
[2017-2018]	+0,57 %/év
[2018-2019]	-0,03 %/év
[2019-2020]	-0,24 %/év
[2020-2021]	-0,34 %/év
[2021-2022]	-0,14 %/év
[2022-2023]	-0,73 %/év
[2023-2024]	-0,41 %/év

(Forrás: <http://nepesseg.com/budapest/budapest-16-kerulet>)

Budapest XVI. kerület népességének alakulása 1870-től 2023-ig (fő)

(Forrás: <http://nepesseg.com/budapest/budapest-16-kerulet>)

Népesség kor szerinti megoszlása 2024. év január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő	Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a	Nő	Férfi
0-3	2 190	Gyermek és fiatal	14 242	19,82	7 002	7 240
4-6	2 054	Munkaképes	42 426	59,03	21 871	20 555
7-14	6 618	Időskorú	15 204	21,15	9 230	5 974
15-18	3 380	Összesen:	71 872	100,0	38 103	33 769
19-65	42 426					
65-	15 204					
Összesen:	71 872					

A XVI. kerület 80 %-át kertes, családi házak alkotják. Gondozott parkjainak száma folyamatosan bővül, a régebbiek megújulnak. A Szilas-patak mentén és Cinkota határában, valamint a fővárosi védettséggű Naplás-tó környékén is zöld területnek kijelölt és részben erdősült területek találhatóak. Fővárosi viszonylatban a XVI. kerület a harmadik helyen áll az önkormányzatok tulajdonában lévő erdők nagyságát tekintve, célunk az erdőterületek bővítése.

A Gazdasági Program kialakításáért felelős Önkormányzat – a Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatalon (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) keresztül – önállóan, demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve intézi a település közügyeit, gondoskodik a helyi közszolgáltatásokról, kötelezően és önként vállalt feladatainak ellátásáról. A Polgármesteri Hivatal szervezete az alapvető feladatcsoportok, az egymással összefüggő tevékenységek figyelembevételével került kialakításra, és az így kialakított struktúra képes rugalmasan alkalmazkodni a feladatok változásához, az ellenőrzés, a kommunikáció, az információáramlás, valamint a felelősség megállapítása is megvalósítható. A jogszabályi és egyéb közigazgatást érintő változások azonban igénylik a hivatali működés folyamatos, tervszerű fejlesztését, korszerűsítését, a munkaszervezés modern formáinak alkalmazását, az elektronikus ügyintézés teljes kiterjesztését, valamint a lakosság által is elismert és elfogadott értékek megőrzését.

Egy megalapozott program megalkotásához nélkülözhetetlen egy átfogó helyzetelemzés, ezért az Önkormányzat egész környezetének vizsgálatára, az elemzések összegzésére és átfogó helyzetkép kialakítására a városfejlesztési koncepcióhoz SWOT analízis bizonyult a leghatékonyabb módszernek, melyet tíz, illetve öt évvel ezelőtt is elkészítettünk.

Az eljárás alkalmas arra, hogy ne csak felmérjük, hanem összefogottan, átfogóan értékeljük az Önkormányzat helyzetét.

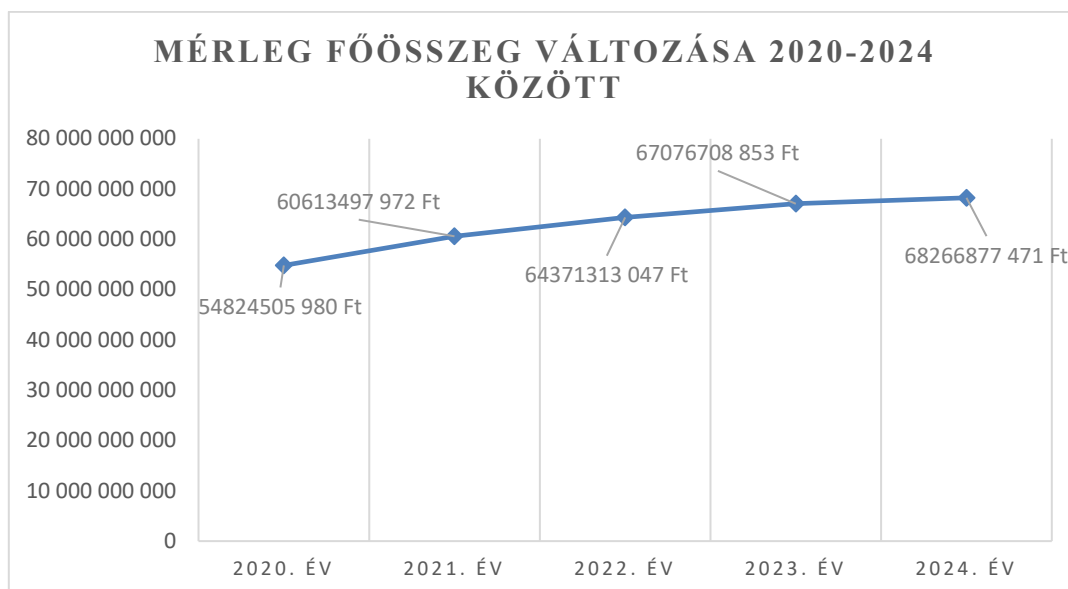
Az erősségek (Strengths) és gyengeségek (Weaknesses) a belső helyzet felmérésére alkalmasak, míg a lehetőségek (Opportunities) és veszélyek (Threats) összegyűjtésének segítségével, a külső befolyásoló tényezőkkel tudunk számolni. A SWOT jól felhasználható stratégiaalkotásra, a kihívások legkockázatosabb elemei kezelhetők, adott esetben elkerülhetőek.

Budapest XVI. kerületének SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
Csendes, kertvárosi település. Kiegyensúlyozott, jó gazdálkodás. Magas a zöld felületek aránya. Rendezett jó minőségű lakókörnyezet. Pesti oldal egyik legtehetősebb lakónépessége. Erős lokálpatriotizmus. Nagymértékű fejlesztésekkel európai színvonalú közterületek.	Korábbi ipari üzemek kihasználatlan ingatlanai. Erős átmenő forgalom a Veres Péter úton. Hév sín párja kettévágja a kerületet. Minimális hazai és európai uniós pályázati lehetőség a Közép-magyarországi régióban. Az M0-s körgyűrű melletti vállalkozástelepítés törvényi akadálya, versenyhátrány az agglomerációval szemben.

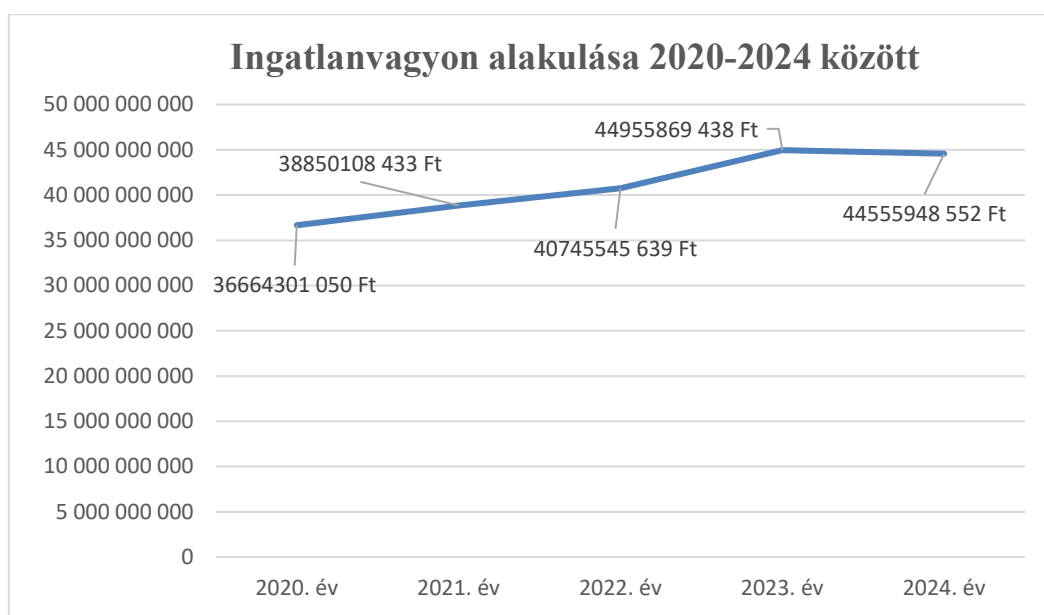
Lehetőségek	Veszélyek
Közösségi funkciók megerősítése a közterületek rehabilitációjával. Gyermek és ifjúsági sportközpontok fejlesztésével (kézilabdacsarnok, atlétikacsarnok, sportpályák) a település vonzerejének bővítése. Kerékpáros közlekedés további fejlesztése. Középületek, közterületek komplex rehabilitációjának folytatása. Infrastrukturális beruházások. Tömegközlekedési csomópontokhoz parkolási lehetőségek bővítése. Gödöllői HÉV és az M2-es metró összekapcsolásával, kéregalatti kötőtpályás közlekedés megvalósítása. Munkahelyteremtés az Ikarus Ipari Park környezettudatos átalakításának támogatásával.	Világméretű hidegháborús helyzet, a harmadik éve tartó orosz-ukrán háború negatív hatásai, gazdasági válságok, magas infláció, recesszió, járványok kialakulásának magas kockázata, a globális éghajlatváltozás következtében jelentkező nyári forróság, özönvízszerű csapadékmennyiség, ugyanakkor hosszantartó szárazság. Önkormányzati bevételek csökkenése az évről-évre emelkedő szolidaritási hozzájárulási adó fizetési kötelezettség és az iparüzési adóbevételek növekményének elvonása miatt. Forgalomnövekedés okozta közlekedési problémák. Probléma a jól szakképzett munkaerő megtartása. Családi házas beépítésű övezetek „túlépítése”. A közterületi parkolás növekedésével az életminőség és a közbiztonság romlása.

Az Önkormányzat az elemzésben szereplő erősségeit kihasználva és lehetőségeit figyelembe véve alakítja a következő öt év Gazdasági Programját. A gyengeségek és a veszélyek feltérképezése nagyon hasznos abból a szempontból, hogy már a tervezés során kalkulálni tudunk a várható kockázatokkal. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy megfelelő intézkedésekkel csökkentse a meglévő gyengeségek és veszélyforrások befolyásoló szerepét az Önkormányzat életére, fejlődésére vonatkozóan.

A fenti ábra szemlélteti a 2020. és 2024. évek közötti mérlegek főösszegének alakulását (a mérlegben nettó adatok szerepelnek, azaz az eszközök bruttó értéke az értékcsökkenéssel korrigálva kerül megállapításra.) Dinamikus növekedést fémjelez, hogy a főösszeg öt év alatt összesen 13 442 371 491 Ft-tal emelkedett.

Az Önkormányzat ingatlanvagyon a **2024. évi** gyorsjelentésben szereplő zárómérleg alapján **nettó 44 555 948 552 Ft**, míg **2019. december 31-én** nettó 34 648 838 976 Ft volt, a növekedés nettó 9 907 109 576 Ft.

Az elmúlt öt évben az Önkormányzat saját erőből, valamint állami vagy egyéb pályázati finanszírozás és önkormányzati forrás kombinációjával komoly, elsősorban infrastrukturális, ingatlanvagyon gyarapító fejlesztéseket és beruházásokat tudott megvalósítani, mely fejlesztések mértéke meghaladta az ingatlanértékesítések mértékét.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

**Ingatlanok megoszlása darabszám alapján
(2023. december 31-i adatok)**

Forgalomképesség	darabszám	megoszlás %-ban
Forgalomképtelen ingatlanok	2 454	65,81%
Korlátozottan forgalomképes ingatlanok	449	12,04%
Forgalomképes ingatlanok	669	17,94%
ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN	3 572	95,79%
KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK	157	4,21%
MINDÖSSZESEN	3 729	100,00%

Vagyonelem megnevezése	E Ft		Változás 2023/2019
	Ingatlanok nettó értéke 2019. december 31-én	Ingatlanok nettó értéke 2023. december 31-én	
Forgalomképtelen ingatlanok, törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	16 484 988	23 199 205	140,73%
Korlátozottan forgalomképes ingatlanok, törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	12 690 780	15 746 135	124,08%
Üzleti ingatlanok (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	5 473 071	5 605 031	102,41%
Összesen:	34 648 839	44 550 371	128,58%

Minden típusú ingatlanvagyon elem esetében nettó értéket tekintve is jelentős gyarapodás tapasztalható. A 2023. évi zárómérlegben szereplő ingatlanvagyon 28,58 %-kal nőtt a 2019. évi zárómérlegben kimutatott értékhez képest. Ennek fő oka az elmúlt években történt ingatlanvagyon gyarapító fejlesztések és beruházások, amelyeket az előző gazdasági programokban vállalt az Önkormányzat.

Az ingatlanvagyon értékének növekedése mellett a vagyonszerkezet az elmúlt időszakban még inkább eltolódott a forgalomképtelen és a korlátozottan forgalomképes ingatlanok irányába, mivel az önkormányzati fejlesztések ezen vagyonelemek értékét növelték.

Az Önkormányzatnak fő célkitűzése a pénzügyi gazdálkodás terén változatlanul a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly és a likviditás megtartása mellett a lakossági igényeknek megfelelő fejlesztések folytatása. Az elmúlt ciklus tapasztalatai azt mutatják, hogy az európai uniós forrásból származó bevételek jelentősen lecsökkentek és az állami forrásból származó bevételek dinamikája is csökkent a gazdasági válság és recesszió hatására.

A központi költségvetési források mértékéből következik, hogy változatlanul hangsúlyt kell fektetni az Önkormányzat saját bevételeire is, elsősorban a helyi adókból származó bevételekre. A helyi adóbevételek realizálása érdekében következetes adóellenőrzési és adóbehajtási tevékenységet kell folytatni, különös tekintettel a nagy összegű adóhátralékot felhalmozó adózókra. A XVI. kerületi adózók adómorálja jónak tekinthető, de ez még fokozható. Szintén fontos feladat az adózás alá bevonható adótárgyak és adóalanyok felderítése, és a pénzügyi teljesítőképességüket is figyelembe vevő adóztatása.

A 2015. évtől az Önkormányzatnak nincs adósságállománya. Az intézmények, a Polgármesteri Hivatal fenntartását, működtetését és fejlesztését, valamint az infrastruktúrát érintő beruházásokat, fejlesztéseket változatlanul hitel felvétele nélkül kívánja az Önkormányzat megvalósítani a következő öt évben.

Az elmúlt öt év gazdálkodását jellemző bevételi, valamint kiadási teljesítési adatokat jól szemléltetik a következő táblázatok.

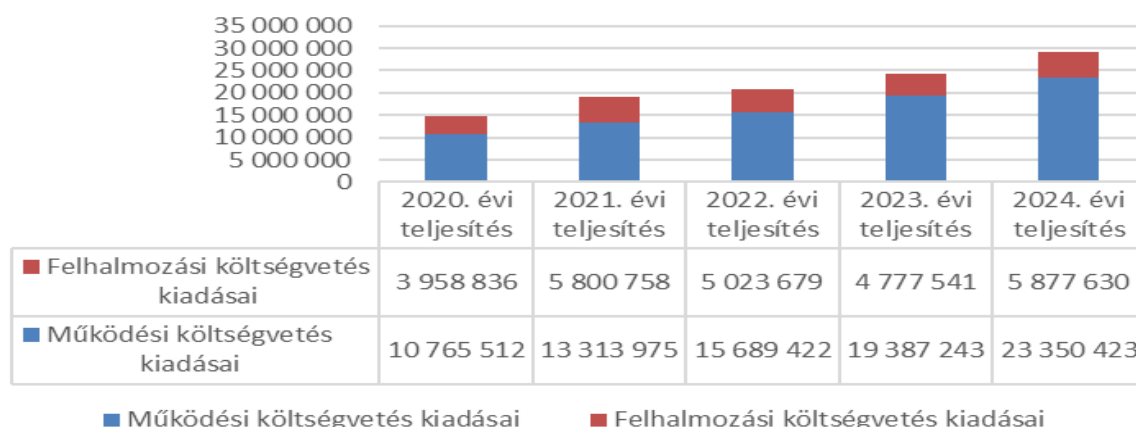
E Ft

Bevételi jogcímek	2020. évi teljesítés	2021. évi teljesítés	2022. évi teljesítés	2023. évi teljesítés	2024. évi teljesítés
Önkormányzatok működési támogatásai	2 869 222	4 434 638	4 932 635	6 457 119	6 378 941
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 771 222	2 939 897	2 728 098	3 150 399	3 154 863
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	3 370 685	5 409 815	1 216 625	67 789	620
Közhatalmi bevételek	5 841 027	6 474 213	7 700 322	10 462 431	11 553 038
Működési bevételek	1 215 966	1 361 218	2 237 845	3 236 606	3 110 907
Felhalmozási bevételek	299 851	820 582	1 502 800	557 563	298 625
Működési célú átvett pénzeszközök	17 672	41 235	3 154	22 227	37 625
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	19 779	21 741	11 347	53 033	63 990
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	15 405 424	21 503 339	20 332 826	24 007 167	24 598 610
Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről	0	0	0	0	0
Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	0	0	850 000	0	0
Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	4 467 087	5 206 176	7 603 544	8 096 344	7 971 811
Államháztartáson belüli megelőlegezések	159 690	168 452	191 527	224 611	965 866
Betétek megszüntetése	3 014 000	4 156 000	24 887 000	7 700 000	5 500 000
FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	7 640 777	9 530 628	33 532 071	16 020 955	14 437 677
KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	23 046 201	31 033 967	53 864 897	40 028 122	39 036 287

E Ft

Kiadási jogcímek	2020. évi teljesítés	2021. évi teljesítés	2022. évi teljesítés	2023. évi teljesítés	2024. évi teljesítés
Működési költségvetés kiadásai	10 765 512	13 313 975	15 689 422	19 387 243	23 350 423
Felhalmozási költségvetés kiadásai	3 958 836	5 800 758	5 023 679	4 777 541	5 877 630
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	14 724 348	19 114 733	20 713 101	24 164 785	29 228 054
Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre	0	0	0	0	0
Forgatási célú / Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása	0	0	0	0	0
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	101 677	159 690	168 452	191 527	973 601
Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése	3 014 000	4 156 000	24 887 000	7 700 000	5 500 000
FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	3 115 677	4 315 690	25 055 452	7 891 527	6 473 601
KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	17 840 025	23 430 423	45 768 553	32 056 311	35 701 655

Az Önkormányzat költségvetési kiadásainak változása 2020 és 2024 között (E Ft-ban)

A költségvetési egyensúly a megalapozott, felelős, tervszerű gazdálkodásnak köszönhetően az elmúlt években is biztosított volt. Ettől a koncepciótól a jövőben sem térünk el. A költségvetés legjelentősebb kiadási tétele az önkormányzati intézményrendszer fenntartása. Míg a felhalmozási, felújítási kiadások a rendelkezésre álló forrásokhoz igazítva ütemezhetők, addig a működési kiadások évről-évre, fokozatosan egyre nagyobb kiadási összegben jelentkeznek, azon belül is a személyi és járulékjellegű kiadások folyamatosan emelkednek a kötelező béremelések hatására, valamint a munkáltatói jogkörben adható pótlékok, juttatások miatt. Utóbbira azért van szükség, hogy a jól és szakszerűen dolgozó munkavállalókat megtarthassa az Önkormányzat az intézményekben és a Polgármesteri Hivatalban egyaránt.

Az európai uniós pályázati források a Közép-magyarországi régióban 2013 után minimálisra csökkentek, ugyanakkor egyéb forrásból évről-évre nyílik lehetőség pályázati támogatásokra. Az Önkormányzat költségvetésében biztosítani fogjuk a 2025. és 2029. évek közötti időszakban is a megnyíló pályázati lehetőségek előkészületeire a szükséges fedezetet. Az uniós pályázati forrásokkal szemben elsődlegesen – az elmúlt évekhez hasonlóan – a fejezeti kezelésű előirányzatokra kell koncentrálnunk. Ugyanakkor jól látható, a növekvő elvonások ezt támasztják alá, hogy egyéb, pályázaton kívüli forrásokat is fel kell térképezni, hogy a kerület az elmúlt közel 20 évhez hasonlóan tovább tudjon fejlődni, szépülni és Budapest egyik legélhetőbb, legvonzóbb kerülete maradjon.

Az Önkormányzatunknak továbbra is alapelve, hogy a működésre megszerzett bevételeket működésre, míg a fejlesztésre megszerzett bevételeket fejlesztésre költjük. Fejlesztésre megszerzett bevételnek tekintjük az állami támogatások fejlesztési részét, a helyi adóbevételeket (építmény- és telekadó), valamint a telek és ingatlanértékesítésből befolyó bevételeket.

A Gazdasági Program végrehajtásának megalapozásához fel kell mérni az Önkormányzat gazdasági lehetőségeit, a finanszírozás tendenciáit, valamint a kötelező és a nem kötelező feladatok arányait. Ezt követően kerülhetnek megállapításra a fejlesztési elképzelések operatív tervei, ahol már konkrétumok megfogalmazása is szükséges.

III. A Gazdasági Program

III.1. Fejlesztési elképzelések

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2025-2029. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg:

- Tovább csökkentjük a várólistát a Kertvárosi Szakrendelőben, működtetjük a Kertvárosi Sürgős Ellátást. A háziorvosi minősítési rendszer mellett bevezetjük a háziorvosi támogatási rendszert a háziorvosok elérhetőségének javítása érdekében.
- Teret adunk a keleti gyógyászati központnak és sportorvosi ellátást biztosítunk a Kertvárosi Szakrendelőben, egészségügyi szűrővizsgálatokkal folytatjuk a prevenció programunkat.
- A tankerülettel közösen folytatjuk az iskolafelújításokat az Arany János, a Móra Ferenc és a Göllész iskolával. Támogatjuk az iskolaudvar-felújításokat. További *Puszi és Pá* parkolókat alakítunk ki.
- Folytatjuk az óvoda- és óvodaudvar-felújításokat. Elérjük, hogy minden intézményünknel megújuló energiaforrást is használjunk. Megtartjuk az ingyenes úszás- és korszolyaoktatást az óvodákban, támogatjuk ezt az iskolákban.
- Bölcsődét építünk Rákosszentmihályra. Ingyenes TSMT-tornát biztosítunk a bölcsődékben.
- Családbarát önkormányzatként karbantartjuk a játszótereket és újakat hozunk létre.
- A tudatos környezetvédelem érdekében folytatjuk az ingyenes faültetési és tavaszi virágültetési akciót, az esővíztároló edények és komposztálóládák kiosztását. Bővítjük a tavaszi nyesedék- és az őszi lombgyűjtési akciókat, a komposzttelepünkről komposztot biztosítunk a kerületieknek.
- Folytatjuk az erdőtelepítési programot a Szilas-patak mentén, 2030. év végéig annyi fát ültetünk, ahány lakója van a kerületnek. 75.000 fát ültetünk az utcákra, terekre!
- A meglevő zöldterületeket nem engedjük beépíteni lakásokkal, sőt a Csobaj-bányató megszerzésével bővítjük a közösségi zöldterületeket. Arborétumot alakítunk ki Cinkotán, csendes parkot a szentmihályi temetőben.
- A közterületi tisztaságot zöldkommandó létrehozásával fokozzuk. *Minden családi ház kertjében legyen legalább 8 fa!* programot indítunk, a Kertváros legyen kertváros!
- HÉV-Metró összekötés további szorgalmazása. A metró járjon Cinkotáig! P+R parkolók kialakítása a metróvonal mentén.
- A csapadékvíz-elvezetési és csapadékvíz-kezelési program folytatása.
- Folytatjuk a lakóutca-felújítási programunkat, elsőként a Szent Korona utca és a Budapesti út felújításával. Folytatjuk a járdafelújítási programot. Városközponthoz méltó közterületet alakítunk ki a Jókai utcában, folytatjuk a Centenárium lakótelep közútjainak és parkolójának felújítását.
- Bővítjük a kerékpárút-hálózatot, teljessé tesszük azt a Szilas-patak mentén.

- A Fővárosi Önkormányzattal közösen kiépítjük a lámpás csomópontot a Vidámvásár – Simongát – Nagytarcsai utak kereszteződésében, és a körforgalmat a Késmárki utcai csomópontonál, biztonságosabbá téve a Rákospalotai határutat.
- A Fővárosi Önkormányzattal közösen folytatjuk a főutak felújítását a Futórózsa és a Georgina utcával, a Szlovák, az Ostoros, a Jókai és a Rákosi úttal, valamint a Rákospalotai határúttal.
- Támogatjuk a kormány vasútfejlesztését. Szorgalmazzuk a Szentmihályi vasútállomás új-ranyítását, aluljáró építését a Rákosi úton, felüljáróét a Mogyoródi útnál.
- Elindítjuk a lakó-pihenő övezetek kialakítását az átmenő forgalom kitiltásával.
- Befejezzük a nyugdíjasotthon építését.
- Kedvezményes nagytakarítás biztosításával bővítjük a Nyugdíjasok Segítő Szolgálatát. Nyugdíjasklubot nyitunk Árpádföldön, felújítjuk az Érsekújvári utcai és a Veres Péter úti nyugdíjasklubokat.
- Megtartjuk az ingyenes idősprogramokat: *Kattints, Nagyi!*, időstorna, tai-chi, nyugdíjasok szállító szolgálata.
- Otthonukban élő, demenciában szenvedők segítségét és értelmi fogyatékosok számára szakosított szociális ellátás kialakítását tervezzük, a beruházáshoz egyéb, külső forrást, támogatót is keresünk.
- Felújítjuk az Erzsébetligeti Színházat, valamint a Rákosszentmihályi Kulturális Központ parkját a faházak felújításával és erdei játszótér kialakításával együtt.
- Az adventi időszakban karácsonyi díszkivilágítást, vásárt, jégpályát létesítünk.
- Kertvárosi mobilapplikáción keresztül informáljuk a kerület lakóit, kedvezménykuponnal segítjük életüket. Hétvégenként kerületi sétabuszt üzemeltetünk „faros Ikarus-busszal”.
- A Kertváros nyugalma érdekében szigorítjuk a zajrendeletünket, a füstmentes kertváros érdekében mérőautót üzemeltetünk.
- Bővítjük a közterület-felügyelet létszámát, betartatjuk a helyi szabályokat. Megőrizzük a legbiztonságosabb kerület címet. A közterületi rend fokozása érdekében bővítjük a térfigyelőkamera-rendszert például a Pálya utcai lakótelepnél, támogatjuk a rendőrséget és a polgárőrséget.
- Támogatjuk a kézilabdacsarnok és az atlétikai csarnok építését.
- Az Ikarus Ipari Park továbbra sem lehet lakóövezet, de nem települhet oda sem szennyező ipar, sem akkumulátorgyár.
- Termálvízzel látjuk el az Erzsébet-ligeti uszodát, azzal fűtjük az Erzsébet-liget épületeit.
- Pályázati úton támogatjuk az energetikai beruházásokat és a megújuló energiaforrások használatát családi házak és lakótelepi társasházak esetében is.
- Állatbarát önkormányzatként bővítjük a macskaivartalanítási programunkat, a méhbarát és madárbarát programunkat, valamint agility kutyaparkot hozunk létre, viszont irtjuk a szúnyogokat.
- A Hunyadvár utca 43/b. szám alatti tüdőgondozó épületét felújítjuk állami támogatásból.

III.2. Adópolitika

Az Önkormányzat Képviselő-testületének feladata a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban Htv.) által meghatározott körben a helyi adók mértékének megállapítása és indokolt esetben a törvényi adómentességeken túl további mentességi szabályok megállapítása. A Képviselő-testület az adópolitika megalkotása során nem hagyhatja figyelmen kívül a Htv.-ben foglalt jogalkotási felhatalmazást, amely pontosan meghatározza a rendeletalkotás – az adópolitika – kialakításának lehetőségeit, de korlátokat is szab e tekintetben.

Az adómegállapítás jogáról a Htv. 6-7. §-a rendelkezik, amely rendelkezések egyben az adópolitika kialakításának irányelveit is tükrözik. Különösen ki kell emelni ezen irányelvek közül az alábbiakat:

- az adómérték meghatározásánál figyelemmel kell lenni az egyes adónemek törvényileg szabályozott adómaximumára,
- az Önkormányzat az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok
  - összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak,
  - az Önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és
  - az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

E szempontok mindegyikének szem előtt tartása mellett az Önkormányzat gazdasági szükségleteit is megfelelően szolgáló adómértéket és szabályrendszert kell alkotni.

Az Önkormányzat adópolitikája elsődlegesen az építményadóról szóló 27/2024. (XI. 25.) számú, a telekadóról szóló 28/2024. (XI. 25.) számú és az idegenforgalmi adóról szóló 29/2024. (XI. 25.) számú önkormányzati rendeletekben tükröződik vissza.

A 2024. évben önkormányzati adóhatóságunk vizsgálatokat folytatott le az Önkormányzattal szomszédos kerületek helyi adópolitikájára vonatkozóan. E vizsgálat eredményére tekintettel került meghatározásra az egyes adónemek adómértéke.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a hatályos adórendeleteinkben foglaltak folyamatos monitorozást igényelnek, és a 2025-2029. évi ciklusban is felül kell vizsgálni a helyi adórendeletekben foglaltakat, az esetleges adóemelési tervet össze kell vetni a kerületi adózók teherbíró képességével. A helyi adók esetében a Képviselő-testület az adóztatást úgy kívánja megvalósítani, hogy stabilitást, állandóságot teremtsen, valamint az Önkormányzat biztos, jól tervezhető bevételi forrását jelentse, miközben az adózói kört illetően továbbra is igazságos és kiszámítható.

Az adópolitika alakítása során a Képviselő-testület törekszik a jelentős adókiesést eredményező döntések elkerülésére annak érdekében, hogy az adóbevételekből finanszírozandó önkormányzati feladatok ellátása továbbra is biztosítható legyen.

Az Önkormányzat feladatainak ellátáshoz szükséges többletbevételeket elsődlegesen a szomszédos kerületek helyi adó politikájával harmonizáló adózói kör és adómérték megállapításával, valamint az adózást elmulasztók feltárásával és megadóztatásával kívánja előteremteni. A Képviselő-testület biztosítani kívánja az egyenlő és igazságos közteherviselést, fokozatosan és szisztematikusan csökkenti az adóeltitkolásokat, adókikerüléseket.

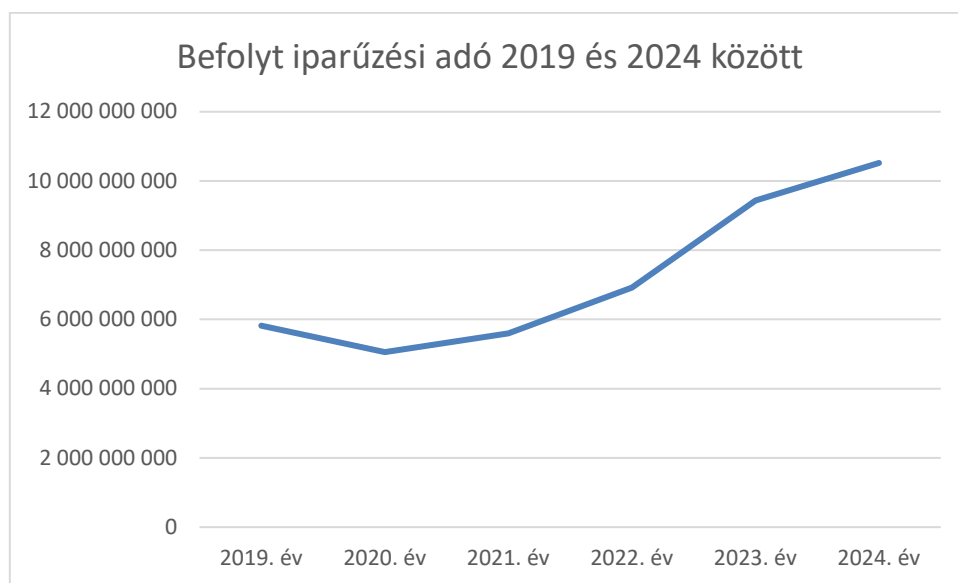
Az adórendeletek évenkénti felülvizsgálatát továbbra is elvégezzük, amelynek során áttekinítésre kerülnek az adózási gyakorlatban jelentkező problémák, illetve az adózói visszajelzések. Amennyiben ezek orvoslására jogszerű és pénzügyileg is megvalósítható lehetőség mutatkozik, az adórendelet egyes rendelkezéseinek indokolt módosításait elvégezzük annak érdekében, hogy az Önkormányzat továbbra is igazságos, az egyes adózói csoportok teherbíró ké-

pességéhez és a helyi viszonyokhoz igazodó, diszkriminációtól mentes adózási feltételeket biztosítson minden adózó számára.

A jövőben az adózók körének és mértékének módosításán kívül az adóbevételek növekedésére a behajtások eredményessége, az új adózók feltárása, valamint az önadózók bevallásainak helyszíni ellenőrzése miatt számíthatunk. Az adóbehajtási, adófeltárási, ellenőrzési tevékenység szorgalmazásával a lehető legkisebb mértékre kell szorítani a hátralékállományt és szisztematikus ellenőrzésekkel törekedni kell az általános és egyenlő közteherviselés megvalósulására.

A jelenlegi gazdasági helyzetben, valamint az egyre nagyobb mértékű, önkormányzatot sújtó elvonások miatt fontos olyan adópolitikát folytatni, mely a kerületiek teherbíróképességének figyelembevétele mellett új adótárgyakat és új adóalanyokat von be a kerület fejlesztésének alapot biztosító adóbevételek növelésére. Továbbá meg kell vizsgálni új típusú adók bevezetésének lehetőségét, illetve hatásait.

Az iparűzési adóbevétel tekintetében az Önkormányzat annak ellenére sem számíthat többletbevételre, hogy az a 2021. évtől – a 2020. évi visszaesés után – dinamikus emelkedést mutat, mivel a 2025. évtől új szabályozási elem a települési önkormányzatok iparűzési adó többletének a Területfejlesztési Alap részére történő befizetése és járáson belüli újraelosztása. A Versenyképes Járások Programban való részvétel nyújt lehetőséget fejlesztési célú pályázatokkal többletforrások elnyerésére.

Önkormányzatunk alapelve, hogy a helyben befizetett helyi adóbevételeket (építmény-, és telekadó, valamint az idegenforgalmi adó) gazdasági célkitűzéseinek megfelelően mindig fejlesztésekre fordítsa. Az Önkormányzat ennek szellemében gazdálkodott az elmúlt években is, amely tény a zárszámadási dokumentumok is alátámasztanak. Az így elért fejlesztési eredmények, az adóbevételek ismert felhasználási céljai segíthetik az önkéntes befizetéseket.

III.3. Vagyongazdálkodás

Az Önkormányzat vagyona a rendeltetés szerinti törzsvagyonból és üzleti vagyonból áll. Az Önkormányzat vagyonának hasznosítása a kötelező, illetve az önként vállalt feladatok ellátá-

sát közvetlenül szolgálhatja, vagy azt elősegítheti, a kötelező feladatok ellátást azonban nem veszélyeztetheti.

Az a vagyon, amely forgalomképes, az elidegeníthető, bérbe, használatba, koncesszióba adható, egyéb módon hasznosítható, gazdasági társaságba, alapítványba apportként bevihető, megterhelhető, biztosítékul adható. Az ingatlanvagyon-kataszter 2023. december 31-i nyilvántartása szerint a 3 729 darab ingatlanvagyonból 669 darab forgalomképes.

Vagyongazdálkodás körében négy fő területet kell érinteni:

Lakások:

Az Önkormányzat bérlakásainak állományi összetétele javulóban van, azonban az elkezdett feladatokat folytatni kell. **A bérlakás gazdálkodás tapasztalatai a lakásszám csökkenése mellett is jónak mondható a tekintetben, hogy**

- az Önkormányzat kinyilvánította és következetesen betartotta, hogy nem értékesít lakótelepi lakást;
- fokozatosan elkezdte kivonni a lakásállományból az arra alkalmatlan lakásokat;
- egyértelmű, konkrét és betartható lakáskódexet alkotott;
- következetesen átalakítja a bérlakás állomány összetételét, jobb minőségű és önfenn tartó lakásrendszer felé halad.

Az önkormányzati tulajdonú lakásállomány 252 darab, melyből 7 darab lakás piaci elven kerül bérbeadásba a Benő Apartmanházban

48 darab lakás a Szobabérlők Házában található

70 darab kizárólag költségelven bérbe adott lakás

127 (33+94) darab szociális bérlakás, melyből

- 37 (11+26) lakás esetében az ott élők szociális lakbért fizetnek, ebből
  - 5 darab rendkívüli élethelyzetű
- 76 (22+54) lakás esetében a bérlők költségelvű lakbért fizetnek
- 3 lakás üresen áll hagyatéki eljárás miatt
- 11 darab üres lakás, melyből 5 darab értékesítés alatt van

Az összes 252 darab lakás megoszlása komfortfokozat szerint:

- összkomfortos 61 darab,
- komfortos 169 darab,
- félkomfortos 5 darab,
- komfort nélküli 17 darab,
- szükséglakás 0 darab.

Az Önkormányzat jelenleg nem rendelkezik szükséglakással. Összességében mindenképpen elmondható, hogy javasoljuk az előző ciklusokban kialakított koncepció eredményes és jól bevált elemeinek megtartását az alábbiak szerint:

Az értékesítésre kijelölt lakásokat, melyeket nem sikerült értékesíteni, továbbiakban is eladásra javasolunk. A rentábilisan nem felújítható, rossz műszaki állapotú lakásokat a lehetőségekhez mérten értékesíteni kell. Ehhez minden eszközt – mely az Önkormányzat rendelkezésére áll – meg kell ragadni. Elsősorban ezeket a lakásokat a bérlők részére kell felajánlani, másodszorban pedig, amennyiben a bérlők nem rendelkeznek megfelelő anyagi forrással, részükre pénzbeli térítést ajánljunk fel.

Továbbra sem javasoljuk értékesíteni a lakótelepi lakásokat, bérlő részére az egy lakásos házas

ingatlanokat, valamint a gazdaságosan felújítható bérlakás állományba tartozó lakásokat. Folytatni kell az ingatlanokban a még fennálló eszmei osztatlan tulajdonközösség megszüntetését a tulajdoni hányad értékesítésével.

Ahol az épület felújítása gazdaságtalan, de jók az ingatlan adottságai, ott a bérlők részére cse-relakást vagy pénzbeli megváltást kell felajánlani, és az ingatlant üres állapotban értékesíteni. Az értékesítésből befolyó bevételt bérlakások vásárlására kell fordítani.

A lakásállomány összetételének javítása érdekében az Önkormányzat fokozott figyelmet fordít új, jó állapotú lakások megvásárlására, illetve a bérlő kérelmére a bérleti jog megváltására. Az Önkormányzat továbbra sem zárja ki önkormányzati bérlakások építését, melynek érdekében folyamatos és jelentős hangsúlyt kell fektetni az erről szóló pályázatok figyelésére, megfelelő gazdasági környezet mellett a meglévő önkormányzati ingatlanokat is át lehet alakítani bérlakássá, vagy eladásra kínált önkormányzati lakássá.

A nagyon rossz állapotban levő 100 %-ban önkormányzati tulajdonban álló épületeket teljesen üres állapotban kell értékesíteni, hogy elkerülhető legyen az az állapot, mely sajnos korábban már kialakult, amikor is az egyedi értékesítések miatt, egy-egy nagyon rossz statikai állapotban levő ingatlanban egy vagy két bérlő „marad hátra”, ezzel ellehetetlenítve az ingatlan egészének értékesítését, és továbbra is fenntartva a bérbeadói kötelezettség teljesítésének igényét.

Növelni kell a bérlakás állományon belül a költségelvű bérlakások számát.

A cél természetesen a fentiek alapján is az, hogy az Önkormányzat a lehető legkomfortosabb, és jobb minőségű lakásokat adjon bérbe, azonban nem felejtkezhetünk el arról a kerületünkben egyre szűkebb, de létező rétegről, akik önhibájukon kívül, alacsony jövedelemmel rendelkeznek, és lakhatásukat önerőből megoldani képtelenek. Ezeknek a családoknak lehetőség szerint szociális bérlakások formájában segíteni kell lakhatásukat.

Helviségek:

Az önkormányzat nem lakáscélú helyiségeknek tulajdonban tartása indokolt ebben a ciklusban. A rossz állapotú nem lakáscélú helyiségeket elsődlegesen felújítási kötelezettséggel vegyes bérbeszámítási lehetőséggel célszerű bérbe adni.

Az önkormányzati tulajdonú közterületen elhelyezett pavilonok jogi helyzete visszás, és a tulajdonosok a bérleti díjhoz képest nagy bevételeket realizálnak. Ezért ezen felépítményeknek a felvásárlását folytatni, és piaci alapon hasznosítani kell, így később ezek sorsáról is szabadon dönthet az Önkormányzat.

Építési telkek:

Tervezzük a Kassai és a Rovás utcában található telkek értékesítését, illetve folytatjuk a Rákóczi úton található zárványtelek értékesítését.

A volt Sarjú bánya területének munkahelyi övezetté történő kialakítását, parcellázását és közművesítését is szükséges átgondolni a közeljövőben, valamint az Emlékkő utcai telkek értékesítésének lehetőségét, természetesen a kegyeleti szabályok betartásával.

Az önkormányzati tulajdonú telkek értékesítéséből származó bevételt a kerület fejlesztésére fordítjuk, így azt vagyongyarapításra fordítjuk.

Portfólió vagyon (részesedések gazdasági társaságokban):

Az Önkormányzat három gazdálkodó szervezetben rendelkezik tulajdonrészrel, amelynek mértéke minden esetben 100 %-os.

						ezer forintban
Sorszám	Gazdálkodó szervezet megnevezése	Részesedés mértéke (%-ban)	Működéséből származó kötelezettségek összege (2023. XII. 31-én)	Jegyzett tőke (2023. XII. 31-én)	Saját tőke (2023. XII. 31-én)	Az üzletész mérleg szerinti értéke (2023. XII. 31-én)
1.	Sashalmi Piac Ingatlanfejlesztő, Beruházó és Üzemeltető Kft.	100%	16 008	10 500	42 505	10 500
2.	Kertvárosi Sportlétesítményeket Üzemeltető Kft.	100%	69 628	50 000	96 982	50 000
3.	REHAB-XVI. Foglalkoztató és Szolgáltató Nonprofit Kft.	100%	15 465	10 000	19 686	10 000
Összesen:		100%	101 101	70 500	159 173	70 500

Az Önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló társaságok jogszabályszerű és gazdaságos működtetéséért a Kft.-k ügyvezetői felelnek, mindemellett a tulajdonosi szemlélet érvényesülését ellenőrzik a háromfős Felügyelő Bizottság tagjai. Mind a három cég esetében célunk, hogy racionális és takarékos gazdálkodás mellett megfelelő szintű szolgáltatást biztosítsanak a saját működési területükön. A gazdasági társaságok évente elkészítik üzleti tervüket, amennyiben szükséges év közben aktualizálják azokat. A Képviselő-testület, mint egyszemélyes tulajdonos hatáskörébe tartozik az éves beszámoló elfogadása.

III.4. Városrendezés, városüzemeltetés, környezetvédelem, településtisztaság, zöldterületek, közlekedés

Az Önkormányzat továbbra is határozottan kitart a kerület kertvárosi jellegének megtartásában. A kerületi építési szabályzatról szóló 21/2018. (VII. 6.) önkormányzati rendelet (KÉSZ) megalkotásakor erre tekintettel voltunk, a kerület zöldövezeti jellegének megtartása érdekében a zöldfelületre vonatkozó rendelkezéseket, illetve a kialakítható rendeltetési egységek számát is szigorítottuk. A kertváros legnagyobb részén egy telken egy darab egylakásos lakóépület építhető.

A kerület fekvéséből adódóan korábban, nagyobb esőzések alkalmával jelentős területeket öntött el a csapadék, de ezt az elmúlt 10 év alatt sikerült orvosolni csapadékvíz-elvezetési csatornák, árkok, vízelvezetők kiépítésével. Ezt a tevékenységet nem hagyjuk abba, ezért folytatjuk a csapadékvíz-elvezetési és csapadékvíz-kezelési programunkat.

Folytatjuk a lakóutca-felújítási programunkat is, elsőként a Szent Korona utca és a Budapesti út felújításával. Folytatjuk a járdafelújítási programot. Városmagterülethez méltó közterületet alakítunk ki a Jókai utcában, folytatjuk a Centenárium lakótelep közútjainak és parkolójának felújítását.

Az emberek komfortérzetét, hangulatát jelentős mértékben befolyásolja a közterületek állapota, azok tisztasága, gondozottsága. Emiatt továbbra is fokozott gondot és figyelmet kell fordítani az utak, a járdák, a parkok és a játszóterek állapotára.

Az Önkormányzat a közterületek állapotának megóvását, javítását a Polgármesteri Hivatal Kerületfejlesztési és Üzemeltetési Irodájának és Környezet és Klímavédelmi Irodájának, továbbá a Kerületgazda Szolgáltató Szervezetnek és a Rákosmenti Mezei Őrszolgálatnak a segítségével látja el. Évről évre tartalmazza a költségvetés az ilyen jellegű feladatok ellátásához szükséges forrásokat. Az Önkormányzat a jövőben is kiemelt figyelmet fordít a közterületekre és költségvetésében tervezi a földútjavítás, az útkarbantartás, a járdajavítás, az ároktisztítás költségeit, ugyanúgy, mint a parkok, fasorok és játszóterek gondozásának költségeit. Célunk, hogy a feladatok minél nagyobb részét saját hatáskörben lássuk el, ezért erősítettük tovább az elmúlt években mind pénzügyileg, mind a munkavállalói státuszszámok tekintetében a Kerületgazda Szolgáltató Szervezetet. A 2018. évtől került megosztásra a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet és az Önkormányzat között a kerületi park- és fasorfenntartási feladatok ellátása. A 2018. évtől a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet gondoskodik az egynyári növények beszerzéséről és azok kiültetéséről a kerület különböző közterületeire, a 2020. évtől a 0-20 fakivágásokat és a PS gallyazásokat, a 2021. évtől a tuskómarási és a kátyútlanítási feladatokat is végzik. Továbbá átvették az összes játszótéren és az elkészült kültéri fitness parkokban, sportparkban a játszótéri-és sport eszközök napi, illetve három havonkénti operatív ellenőrzését. A zöld javak hasznosítása céljából az elmúlt években létrehozott komposztáló telepet a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet működteti és gondoskodik a lakossági zöldhulladék begyűjtéséről. Bevezetjük, hogy a kerületiek már a XVI. kerületi zöld javakból készült komposztot használhassanak.

A klímavédelmi intézkedések egyik lépése a kerékpárhálózatunk továbbfejlesztése. Az elmúlt időszakban kerékpárúttal elértük a XVII. kerületet mind a Rákosligeti határút, mind a Naplás út mellett. Kistarcsát a Szabadföld út mellett, Csömört a Timur utca melletti kerékpárúttal kötöttük be a fővárosi kerékpáros vérkeringésbe. Tervezzük bővíteni a jelenlegi kerékpárhálózatot, teljessé tesszük azt a Szilas-patak mentén. Különös gonddal figyelünk az Elő Bolygónk 2. programunk végrehajtására. Célunk a környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése, ennek érdekében az oktatás minden szintjén törekszünk a környezeti nevelésre és a szemléletformálásra. Fontos feladatunk az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a folyamatos ellenőrzés erősítése, mely külterületen a Rákosmenti Mezei Őrszolgálat feladata.

A kerület zöld jellegének megtartása, és a zöldfelületek megóvása elsődleges célunk. Az Önkormányzat tulajdonában, kezelésében közel 500 ezer m² nagyságú parkterületet tartunk fenn. 44 játszótéren összesen 330 játszóeszköz található, melyeket az elmúlt 30 évben helyeztünk ki. A kerület közterületein 58 ezer fa gondozásáról gondoskodunk, ezeken kívül a mintegy 4 ha nagyságú nagyiccei erdő is önkormányzati fenntartású. A 2015. évtől a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet intézményének mind személyi, mind technikai állománya bővítésre került, a napi szintű közterület karbantartási, településtisztasági és környezetvédelmi feladatok minél gyorsabb és hatékonyabb ellátása érdekében. Bővítjük a tavaszi nyesedék és az őszi lombgyűjtési akciónkat is, melyek lebonyolítása szintén a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet közreműködésével történik.

A tudatos környezetvédelem érdekében fontosnak tartjuk új fák ültetését, a kerületi erdőterületek növelését, melyet a jelenleg is erdőterületű besorolású területek tényleges erdősítésével kívánunk elérni. Folytatjuk az erdőtelepítési programot a Szilas-patak mentén, célunk, hogy 2030 végéig annyi fát ültessünk, ahány lakója van a kerületnek, ennek érdekében már 2023-ban elkezdjük a „75.000 fát ültetünk” az utcákra, terekre programot. Folytatjuk az ingyenes faültetési akcióinkat is (Őszi lakossági faültetési akció, „Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát” Program, Kertvárosi gyümölcsfaültetési Program). A cél megvalósulásában az ösztönző, illetve résztulajdonos szerepet is felvállalja az Önkormányzat.

Elindítjuk a „Minden családi ház kertjében legyen legalább 8 fa!” programot azzal a szándékkal, hogy a Kertváros legyen kertváros! A zöldfelületfejlesztési célok hatékony szervezése

érdekében a Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül létrehoztuk a főkertészi munkakört.

Kiemelt figyelmet fordítunk a közterületi, a játszótéri, valamint a régi és az újonnan épülő kerékpárutak felügyeletére. Családbarát önkormányzatként karbantartjuk a játszótereket és elegendő forrás esetén újakat tervezünk létrehozni.

A környezetvédelem másik eleme már 10 éve a kerületi lakosság részére igény szerint biztosított esővíztároló edények és komposztálóládák kiosztása, melyet az újabb ciklusban is fenntartunk.

A meglevő zöldterületeket nem engedjük beépíteni lakásokkal, sőt a Csobaj-bányató megszerzésével bővítjük a közösségi zöldterületeket. Arborétumot tervezünk kialakítani Cinkotán és csendes parkot a szentmihályi temetőben.

Tervezzük úgynevezett „zöldkommandó” létrehozását, mellyel célunk a közterületi tisztaság fokozása.

A kerület közösségi közlekedésének meghatározó eleme a gödöllői HÉV, amelynek a metróvonallal való összekötését Önkormányzatunk hosszú évek óta szorgalmazza. Célunk, hogy a metró járjon Cinkotáig és a metróvonal mentén P+R parkolók kerüljenek kialakításra. Önkormányzatunk korábban elkészítette a nagyszabású projekt elő-megvalósíthatósági tanulmányát. A Fővárosi Önkormányzat 2010. és 2019. évek között elkészítette a megvalósíthatósági tanulmányt, majd az azt követő években a projekt megtorpant. 2021-ben újraindult a fejlesztés előkészítése, mivel folytatódott a H8-as gödöllői, illetve a H9-es csömöri HÉV és a 2-es metró összekötésének a tervezése, majd a projekt ismét parkolópályára került. Várhatóan már nem fog elkezdeni az M2-GHÉV projekt a 2021-2028. évek közötti uniós költségvetési ciklusban, ugyanakkor nem mondunk le a kerület életét, közlekedését javító projektről.

A kerület közlekedésének további javítása érdekében tervezzük, illetve támogatjuk a következő fejlesztéseket:

A Fővárosi Önkormányzattal közösen kiépítjük a lámpás csomópontot a Vidámvásár – Simongát - Nagytarcsai utak kereszteződésében (a kerületi önkormányzat elkészítette a tervet), és a körforgalmat a Késmárki utcai csomópontnál biztonságosabbá téve ezzel a Rákospalotai határutat. Szintén a Fővárosi Önkormányzattal közösen folytatjuk a főutak felújítását a Futórozsa és a Georgina utcával, a Szlovák, az Ostoros, a Jókai és a Rákosi úttal, valamint a Rákospalotai határukkal, ezeknél a műszaki beruházásoknál is a kerületi önkormányzat a terv elkészítésével segíti a Fővárosi Önkormányzat kötelező feladatának ellátását.

Támogatjuk a kormány vasútfejlesztését és szorgalmazzuk a Szentmihályi vasútállomás újraindítását, aluljáró építését a Rákosi úton, felüljáróét a Mogyoródi útnál. Elindítjuk a lakópihenő övezetek kialakítását az átmenő forgalom kitiltásával.

III.5. Szociálpolitika, gyermekvédelem, egészségügy, foglalkoztatáspolitik

A helyi szociálpolitika gyakorlati alapelveként fogalmazható meg, hogy az ellátás középpontjában az önhibáján kívül szociális segítségre szoruló ember áll.

A szociálpolitika célcsoportjainak meghatározásakor fontosnak tartjuk, hogy a szociálpolitika ne legyen egyenlő a szegénypolitika fogalmával, így ne csak az anyagi szempontból leghátrányosabb csoportok, társadalmi rétegek támogatottsága valósuljon meg. Ezáltal megelőzhetővé válik az alsó-középosztálybéli csoportok leszakadása, elszegényedése. Természetesen a szegénység elleni küzdelem alapvető feladat, hiszen a szegénység egyéb problémákat is maga után von, mint például családi krízisek, egészségi problémák, mentális zavarok, az oktatáshoz való hozzájutás megnehezédése.

2019-ig a kormányzat intézkedései jelentősen csökkentették a munkanélküliek számát és ezzel együtt jelentős anyagi segítséget is adtak a családok számára. A 2020 márciusában betörő koronavírus járvány miatt viszont a munkanélküliségi ráta 3,3 %-ról 4,7 %-ra ugrott fel. 2022 nyarára sikerült visszaállni a korábbi szintre, viszont az év második felétől ismét lineárisan emelkedni kezdett a munkanélküliek száma, ez napjainkra elérte a 4,6 – 4,7 %-ot. Ez kihat a területünkben élőkre is, ezért az Önkormányzatunkhoz forduló nehéz helyzetben levők száma is emelkedni kezdett. Nem hagyjuk magukra a munkájukat elvesztő kerületieket, ezért az ő támogatásukra is nyújt az Önkormányzat rendkívüli települési támogatást.

A kerületi szociálpolitika célcsoportjai:

- A jövedelem nélkül élők, illetve azok, akiknek önhibájukon kívül nincs lehetőségük jövedelemforrás létesítésére (pl.: idősök, betegek).
- Gyermekeket egyedül nevelők, akik egy jövedelemből tartják fenn családjukat.
- Nagycsaládok, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony.
- Időskorúak, kiemelve az egyedülállók, akik a terület sajátosságai alapján általában családi házat tartanak fenn alacsony nyugdíjuktól, és egyéb (egészségügyi) hátrányokkal is küzdenek.
- Az aktív korú álláskereső, akik külső támogatás, segítség nélkül nem, vagy csak nagyon nehezen lesznek újra a munkaerőpiac tagjai.
- A deviáns viselkedésformát mutatók és családtagjaik.
- A szociális helyzetük, életvezetési problémáik miatt adósságot felhalmozó családok.
- A fogyatékkal élők, tartós betegségben szenvedők, akik speciális élethelyzetük miatt speciális ellátásokat igényelnek, és az őket segítő hozzátartozóik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) megalkotásával a jogalkotó megteremtette a szociális biztonság megvalósulásának intézményi alapjait.

A szociális segélyezés ellátásai az Sztv.-ben kerülnek szabályozásra, mely később a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény megalkotásakor kiegészült speciálisan gyermekeket nevelő családok támogatásaival. Egyes feladatok már a korábbi években a Kormányhivatalhoz kerültek. A pénzügyi és természetbeni szociális ellátások rendszere a 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az átalakítás eredményeként az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek, ezzel együtt bővült az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában. A lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre került az Sztv.-ből, ezért ettől az időponttól kezdődően ezen ellátások biztosítása ebben a formában és ilyen elnevezéssel a Sztv. alapján már nem volt nyújtható. Az Önkormányzat megalkotta a szociális és gyermekvédelmi települési támogatásokról szóló 1/2015. (II. 23.) számú önkormányzati rendeletét, mely 2015. március 1-jén lépett hatályba és az elmúlt négy évben több alkalommal is módosításra került ezzel is több lehetőséget biztosítva a területi lakosok támogatására. A tapasztalatok és a többszöri módosítás alapján a rendelet átfogó felülvizsgálata vált szükségessé.

A rendelet értelmében **települési támogatás** nyújtható a lakhatással kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez, a nyugdíjasok és nagycsaládok fűtési költségeihez való hozzájárulásként, a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére és a súlyosan fogyatékosok és tartósan betegek támogatása céljából.

Továbbá a rendelet értelmében **rendkívüli települési támogatás** nyújtható annak, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, vagy rezsiköltségei megfizetésében önhibáján kívül elmaradásban van, valamint rendkívüli települési támogatás állapítható meg gyógyszer támogatásként

is, illetve az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként. Ezen felül a veszélyhelyzetben a munkájukat elvesztők is jogosultak ilyen támogatásra.

Rendkívüli települési támogatás természetbeni juttatásként is nyújtható, tűzifa formájában, valamint temetés költségeihez való hozzájárulásként, ikerszülési támogatásként, táborozási hozzájárulásként és a nagycsaládosok részére tankönyv támogatásként.

A támogatások megállapításánál széleskörű méltányosság alkalmazására van mód, mind a jövedelem határok, mind a megállapítható támogatások összege vonatkozásában. A lehetőség azonban egyben felelősséget is jelent a rendelet gyakorlati alkalmazásában, ezért a Szociális és Szociális Intézményi Iroda ügyintézői a kérelmek elbírálása előtt, a döntés előkészítése során nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy a kérelmező valós szociális helyzetéről, életkörülményeiről környezettanulmány során, a helyszínen is meggyőződjenek, megteremtve ezzel a rendszert kihasználók kiszűrését is.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a hozzánk forduló családok az anyagi támogatáson túl – preventív jelleggel – egyéb módon is segítségben részesüljenek (pl.: életvezetési tanácsadás, segítség a munkakeresésben stb.), e célból szorosabbra fűztük az együttműködést a Napraforgó Család- és Gyermekjóléti Központtal. Ennek keretében az ellátások ismételt megállapításának feltételeként a kérelmező részére előírható a Család- és Gyermekjóléti Központtal való együttműködés, melynek részletes tartalmát a Család- és Gyermekjóléti Központ az Önkormányzattal karöltve határozza meg, a kérelmező egyéni élethelyzetének figyelembevételével. Egyes támogatási formák igénylése a Család- és Gyermekjóléti Központnál történik, így a probléma felmerülésekor azonnali segítséget is kaphatnak.

A **Kertvárosi lakásrezsi támogatásról** szóló 19/2022. (IX. 23.) önkormányzati rendelettel 2022. október 1-jétől bevezetett új támogatási formát a rezsiárak nagyarányú megnövekedésének enyhítésére hozta létre a Képviselő-testület. Az igénybevevői kör az átlagnyugdíj alatti jövedelemmel rendelkező idősök közül azok, akiknek rezsizsámlájuk megemelkedett, és ennek kifizetése nehézséget jelent számukra.

Összefoglalásként megállapítható, hogy minden segítségre szoruló kerületi lakos az élethelyzetének megfelelő, célzott és méltányos segítségben részesíthető.

Fentiek mellett továbbra is biztosítjuk önként vállalt támogatási formaként a krízistámogatást, a visszatérítendő támogatást, továbbá támogatjuk a fiatalok lakáshoz jutását és biztosítjuk a Szobabérlők Házának igénybevételét.

Az Önkormányzat törvényi kötelezettségének eleget téve gondoskodik a szociális alapellátás körébe tartozó ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról. Az Önkormányzat rendeletében szabályozza valamennyi ellátásra vonatkozóan a helyi feltételeket.

Az Önkormányzat szociális szolgáltató rendszerének fő célja, hogy a szolgáltatások minden rászoruló részére elérhetőek legyenek.

A törvényi kötelezettségek végrehajtását az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatalán és a szociális és gyermekvédelmi intézményhálózatán keresztül, valamint ellátási szerződéskötések útján (időskorúak átmeneti ellátása, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, pszichiátriai betegek nappali ellátása, nappali melegedő, utcai szociális munka) látja el.

Az Önkormányzat szociális intézményei az alábbi feladatokat látják el:

Területi Szociális Szolgálat: Az intézmény Veres Péter úti székhelyén kívül további négy telephelyén fogadja az időskorú embereket. A következő szolgáltatásokat nyújtja: Idősök nappali ellátása, fogyatékkal élők nappali ellátása, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, és az időskorúak társadalmi integrációját célzó programok, utóbbi kettő az Önkormányzat önként vállalt feladata. Társadalmi integrációt célzó ingyenes program a „Kattints Nagyi

Program, az időstorna és a tai-chi. A Nyugdíjasok Segítő Szolgálat keretein belül a rászoruló nyugdíjasok segítséget kapnak a ház körüli munkák elvégzésében, illetve a különböző orvosi vizsgálatokra szállítják a nehezen közlekedőket, valamint piacra, bevásárlóközpontokba is azokat az időseket, akik ezt önerőből nem tudják megoldani. Mindezek felül kedvezményes nagytakarítás biztosításával bővíteni kívánjuk a Nyugdíjasok Segítő Szolgálatát. Bevezettük a szociális étkeztetésben résztvevők számára az iskolai ellátáshoz hasonlóan a menüválasztás lehetőségét. Az intézmény szervezi évről-évre az Idősek Világnapját. Tervezzük felújítani az Érsekújvár utcai és a Veres Péter úti nyugdíjasklubokat. Elegendő anyagi forrás rendelkezésre állása esetén Árpádföldön nyitunk új nyugdíjasklubot.

Folyamatosan figyeljük az igények alakulását, és a rendelkezésre álló kapacitásokat annak megfelelően használjuk fel.

XVI. kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsőde: Az intézmény 2024-ben átadott Vívó utca 2. szám alatti székhelyén kívül további öt telephelyen várja a bölcsődés korú gyermekeket, akiknek nappali ellátását biztosítja – bölcsődei ellátás és alternatív napközbeni ellátás formájában – a következő szolgáltatások nyújtásával: otthoni gyermekgondozás, időszakos gyermekfelügyelet, játék- és eszközkölcsonzés, játszócsoport, baba-mama muzsika, játékos gyermektorna, száraz só-terápia, fejlődésvizsgálat, tanácsadás, egyéni komplex fejlesztés, kiscsoportos komplex képességfejlesztés, komplex játékos baba-mama foglalkozás, nyújtott nyitva tartás. 2025-ben bölcsődéinkben bevezetjük az ingyenes TSMT tornát (tervezett szenzomotoros tréning). A kerületben Rákosszentmihályon nincs még Bölcsőde, ezért az Iskola utca 8. szám alatti ingatlanon meglévő volt Szervita Nővérek Rendházának bővítésével, átalakításával tervezünk új bölcsődét építeni.

Napraforgó Család- és Gyermekjóléti Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: Családsegítés és a hozzá tartozó fő feladatok: adósságkezelés, természetbeni, anyagi támogatások közvetítése, gyermekjóléti központ keretében a gyermekjóléti szolgálat tevékenysége mellett iskolai szociális munka, prevenciós szolgáltatások, kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, utcai és lakótelepi szociális munka, készenléti ügyelet, valamint az óvodai és iskolai szociális segítői feladatok ellátása és 2018-tól a „Kertvárosi Családi Szállító Szolgálat” tevékenység nyújtása, kismamáknak és kisgyermeket nevelő anyáknak is, elsősorban fejlesztésre szoruló gyermek nevelésének segítése kapcsán.

Az intézmény alapfeladatában hangsúlyos a gyermekvédelem jelzőrendszeri koordinációs és prevenciós, valamint hatóságok felé jelzést tevő szerepe. A szakszerű feladatellátás kereteit az Önkormányzat továbbra is biztosítja, elkötelezett a jelzőrendszer magas szintű működtetése mellett a gyermekek védelme érdekében.

XVI. kerületi Kertvárosi Idősek Otthona: Az 50 férőhelyes idősek otthona 2025. második felében kezdi meg működését az érvényes működési engedélyek birtokában. Az intézmény rendelkezni fog egy 10 férőhelyes demenciarészleggel is. A Képviselő-testület a 2025 februári ülésén megalkotta a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét, mely a bekerülés és ellátás feltételeit tartalmazza.

Hosszabb távú terveink között szerepel egy otthonukban élő, demenciában szenvedők ellátása és értelmi fogyatékosok számára szakosított szociális ellátás biztosításának kialakítása. A beruházás megvalósítását pályázati forrásból kívánjuk biztosítani, mert a folyamatos elvonások következtében az önerőn felül az Önkormányzat már nem fog rendelkezni elegendő forrással.

Az Önkormányzat szívesen fogadja az olyan nem állami, civil, egyházi kezdeményezéseket, amelyek a kerület ellátórendszerét kiegészítik, színesítik, teljesebbé teszik.

Folyamatosan szükséges annak áttekintése, hogy a hagyományos, megszokott ellátási formák közül melyek azok, melyek jelen formájukban, minőségükben, mennyiségükben megfelelnek a lakossági igényeknek, szükségleteknek, valamint, hogy melyek azok, amelyek a megszokot-

tól kissé eltérő módszerek, szemlélet alkalmazásával, vagy a rendszer új dimenziókba helyezésével átalakíthatóak, fejleszthetőek.

A változások egyre inkább megkövetelik a szociális ellátást nyújtóktól az egészségüggyel, oktatással, gyermek- és ifjúságvédelemmel, lakáspolitikával és foglalkoztatás-politikával foglalkozókkal való együttműködést.

Az **egészségügy** intézményei és az ezzel a területtel foglalkozó civil szervezetek nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra, azaz a megelőző és a szűrő tevékenységekre. Az Önkormányzat minden évben szervez a kerület lakosai számára Egészségnapot, ahol tájékoztatók, bemutatók, programok mellett ingyenes szűrővizsgálatok várják az érdeklődőket, felhívva a figyelmet az egészséges életmód fontosságára. A Család- és Gyermekegészségügyi Központ és Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat folyamatosan biztosít **prevencióra** irányuló programokat. Az intézmény tagja a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak, melynek egyik fő feladata a prevenció és a felvilágosítás a függőségek témájában. Ebben a tevékenységben a Corvin Művelődési Ház és a **XVI. kerület Kertvárosi Egészségügyi Szolgálat** (a továbbiakban: Kertvárosi Szakrendelő) is nagy szerepet vállal, valamint szoros az együttműködés a Rendőrkapitánysággal.

Egyértelmű alapelvként kimondható, hogy az egészségügy területén továbbra is a prevencióra kell a hangsúlyt helyezni, mivel sokkal olcsóbb az egészség megtartása, a betegség megelőzése, mint a gyógykezelés, nemcsak az egyén, hanem a közösség, az ország számára is. Ehhez nagyon fontos a prevenciós munka minél szélesebb körű kiterjesztése, ezért erre forrást minden évben biztosítunk költségvetésünkben.

Az egészségmegőrzést segíti a sportolási lehetőségek bővítése és népszerűsítése is. Fontos, hogy kerületünk lakosai tegyenek meg mindent egészségük megőrzése érdekében, azonban, ha mégis egészségügyi problémájuk lenne, a mai kor igényeinek megfelelő infrastrukturális és műszerezettségi feltételek rendelkezésre állnak a Kertvárosi Szakrendelőben. A felszereltség folyamatos fejlesztése, és az egészségügyet kiszolgáló ingatlanok felújítása a korszerűbb, magasabb színvonalú ellátást szolgálja. 2021-re valamennyi kerületi rendelőjét felújította az Önkormányzat, utoljára a legnagyobbat, a Jókai utcai Szakrendelőt az Egészséges Budapest Program keretében összesen 2,392 milliárd Ft állami támogatással és többszáz millió Ft önkormányzati önrésszel. 2025-ben fogja Önkormányzatunk kívül-belül felújítani 563 millió Ft belülgymnázium támogatással a Hunyadvár utca 43/b. szám alatti tudógondozó épületét. Az egészségpolitika fontos része a jó szakemberek biztosítása, melynek érdekében megvalósult a szakorvosok, szakdolgozók béremelése, valamint az alapellátást biztosító háziorvosok, fogorvosok számára a finanszírozási rendszer a praxisközösségek létrehozásával átalakításra került. A Kertvárosi Szakrendelő biztosítja minden kerületi lakos számára a járóbeteg szakellátást, ezért rendületlenül folytatjuk a várakozási idő csökkentése programunkat, melynek célja a várólisták csökkentése. A Kertvárosi Szakrendelő felújítása, bővítése lehetővé tette, hogy 2022 májusától egy új, modern egynapos sebészeti részleg segítse a betegellátást. Az egynapos műtétekre a lakosok részéről nagy az igény, ezért képzett szakszemélyzet és komoly tapasztalattal rendelkező orvosok állnak a páciensek rendelkezésére.

A Szakrendelő Tekla utcai épületébe költöztettük az orvosi ügyeletet elérve ezzel, hogy a nap 24 órájában legyen orvos, aki megvizsgálja a sürgős ellátásra szorulókat. A sürgős betegellátási, ügyeleti feladatot az állam 2024-ben elvette az Önkormányzatoktól. Hosszas egyeztetések eredményeként Önkormányzatunk 100 %-ig saját forrásból Kertvárosi Sürgős Ellátás szolgáltatást nyújt a kerület lakosainak.

Terveink között szerepel, hogy a háziorvosi minősítési rendszer mellett, bevezetjük a háziorvosi támogatási rendszert a háziorvosok elérhetőségének javítása érdekében. Teret adunk a keleti gyógyászati központnak és sportorvosi ellátást biztosítunk a Szakrendelőben, valamint az egészségügyi szűrővizsgálatokkal folytatjuk a prevenciós programunkat.

A szegénység csökkentése munkahelyteremtésekkel, munkahelymegtartásokkal segíthető. A szegénység problémája leginkább a megváltozott munkaképességűeket, a nyugdíjkorhatárhoz közelítőket, a sok gyermeket nevelőket, valamint a munkába visszatérőket veszélyezteti. Az ő segítségük érdekében eszköz lehet az alkalmazásuk esetén a munkaadóknak járó kedvezmények körének növelése. A foglalkoztatásban való részvételt növelheti, ha a munkavállalás kezdeti időszakában támogatás nyújtható, illetve a munkáltató is támogatást élvezhet. Ez első sorban finanszírozási kérdés, melyet csak törvényi szabályozással lehet megvalósítani. (2025-ben szociális hozzájárulási adó kedvezményt kapnak a munkáltatók a következő alkalmazottak után: szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, munkaerőpiacra lépők után, három vagy több gyermeket nevelő munkaerő-piacra lépő nők után, megváltozott munkaképességű személyek után. A munkavállalók közül adókedvezményben részesülnek a 25 év alatti munkavállalók, az első házások, a 30 év alatti anyák, a négy vagy több gyermeket nevelők anyák teljes szja mentességet élveznek, valamint vannak egyéb személyi és családi kedvezmények is).

Az ellátórendszer feladata annak elérése, hogy az embereknek a munkába állás célja váljon, és érdekük legyen munkát vállalni. A minimálbér és a garantált bérminimum évről-évre történő fokozatos emelésével a foglalkoztatottak juttatása jelentősen eltért a támogatásból élőkétől, ezért megéri munkába állni.

Az önkormányzatoknak sokkal kisebbek a lehetőségei a munkahely-teremtésben, eszközei a foglalkoztatáspolitikai alakításában, végrehajtásában, mint a kormánynak. Az Önkormányzat esetében a foglalkoztatással összefüggésben annak van nagy szerepe, hogy hogyan viszonyul a fejlesztésekhez, beruházásokhoz, így a munkahelyek számának növekedéséhez, és a tőke beáramlásához a kerületbe. Önkormányzatunk ösztönzi a kerület területén a munkahelyteremtést, melynek érdekében Önkormányzatunk megalkotta a helyi vállalkozások munkahelyteremtő és foglalkoztatás-ösztönző programjáról szóló 18/2011. (IX. 20). önkormányzati rendeletét, valamint 2025 februárjában a mikro- és kisvállalkozások gazdaságélénkítő támogatásáról szóló rendeletet is megszületett. További lehetőség az Ikarus Ipari Park területén a munkahelyteremtő beruházások támogatása a beépítési szabályok rugalmas változtatásával. Elvünk, hogy az Ikarus Ipari Park továbbra sem lehet lakóövezet, de nem települhet oda sem szennyező ipar, sem akkumulátorgyár.

A közfoglalkoztatás rendszerének legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatási programok általánosságban vagy célzottan biztosítanak keretet a közfoglalkoztatás megvalósításához. A rendszer a Kormányhivatallal való szoros együttműködést, folyamatos párbeszédet feltételez, hiszen a szociálisan hátrányos álláskeresőkről való gondoskodás közös felelősségen alapul. A közfoglalkoztatást az Önkormányzat a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet keretein belül látja el. Budapesten a közmunkaprogram elérte célkitűzéseit, visszavezette a munkavállalókat a piaci alapú munka világába. Az elmúlt években a közfoglalkoztatásban részt vevők száma fokozatosan és jelentősen csökkent.

A gyermekek jóléte és az egészséges életmód határterületén helyezkedik el a gyermekétkeztetés kérdésköre. Az óvodai és iskolai gyermekétkeztetés jobbítására az Önkormányzat folyamatosan kiemelt figyelmet fordít. Az Önkormányzat továbbra is térítésmentesen biztosítja az Ovigyümölcs programot (minden nap friss gyümölcs és zöldség kerül kiosztásra az óvodások számára) és biztosítja az iskolákban a menüválasztásos közétkeztetést.

III.6. Köznevelés, sport, közművelődés

Az Önkormányzat köznevelési intézményeit a mindenkori jogszabályi előírásoknak és a helyi társadalmi elvárásoknak megfelelően kívánja működtetni. Olyan átlátható intézményeket kí-

ván fenntartani, amelyeket pedagógiai, szakmai és pénzügyi hatékonyság jellemez. A törvényben szabályozott ellátási kötelezettségének megfelelően, lehetőségei szerint folyamatosan gondoskodni kíván a nevelés feltételeinek minőségi fejlesztéséről.

Az Önkormányzat hét saját óvodájának fenntartásával biztosítja az **óvodai nevelést**, gyógypedagógus hálózat működtetésével biztosítja a kiemelt figyelmet igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek Szakértői Bizottság által előírt fejlesztését, valamint a Kerületgazda Szolgáltató Szervezeten keresztül gondoskodik az Észak-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott XVI. kerületi általános iskolák és egy részben középfokú intézmény, valamint két gimnázium tanulóinak a közétkeztetéséről. Az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol az Észak-Pesti Tankerületi Központtal. Több területen működünk együtt, finanszírozunk közösen programokat.

Bevezettük az óvodai, az iskolai és a bölcsődei gyermekétkeztetés átutalással való fizetési lehetőségét, valamint 2021-től az iskolai és 2023-tól az óvodai étkezés online befizetésének lehetőségét.

Figyelmet kell fordítani az óvoda-iskola átmenet kérdéseire és gyakorlatára, melyet az Önkormányzat úgy tud elősegíteni, hogy évente megszervezi az Iskolaválasztó rendezvényt, illetve, hogy az iskolák pedagógusai számára is szervezett Pedagógiai Napok rendezvénysorozaton kiemelt témaként kezeljük a két intézménytípus közötti átmenet kérdését.

Pedagógiai tevékenység keretében az Önkormányzat az alapokat, az óvodai nevelést tudja úgy megteremteni, hogy az a lehető leghatékonyabb legyen. Kerületünkben nem magas a hátrányos helyzetű gyerekek aránya, de a helyzet megtartása, javítása érdekében a hátrányok csökkentése, az esélyteremtés biztosítása, a differenciált fejlesztés új módszereinek keresése és alkalmazása folyamatos feladat. Az Önkormányzat 2016-tól tanulmányi szerződés keretein belül támogatja az óvoda- és bölcsődepedagógusok gyermekek fejlődésének segítésére irányuló (gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus stb.) szakmai képzését.

Az óvodai nevelés minden téren meg kell, hogy alapozza az ismereteket, az iskolára való felkészítést, de e mellett fontos a környezettudatosságra nevelés, a nemzeti értékek ismerete, a hagyományok, értékek megismertetése, az érzelmi nevelés. Folytatjuk az ezen célok megvalósítására helyt adó óvodaépületek- és óvodaudvarok felújítását. Lehetőségeinkhez mérten megtartjuk az ingyenes úszás- és korcsolyaoktatást is az óvodákban.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, mint kiemelt program nagyobb felelősséget jelent. A gyerekek állóképességének növelése, a több mozgás lehetőségének biztosítása, a testi és lelki egészség védelme minden pedagógus feladata. Támogatjuk, hogy az iskolákban is legyen ingyenes úszás- és korcsolyaoktatás.

Az Észak-Pesti Tankerületi Központtal közösen folytatjuk az iskolafelújításokat az Arany János, a Móra Ferenc és a Göllész iskolával. Támogatjuk az iskolaudvar-felújításokat is. További „Puszi és Pá parkolókat” alakítunk ki.

A költségvetések készítésénél tervezési alapelv marad, hogy minden évben a felújítási és karbantartási céltartalék előirányzat terhére a várható bevételek függvényében meghatározott összeget különítsünk el az intézmények kisebb felújításaira is. Az energiaválság, a drasztikusan megnövekedett energiaárak is hozzájárultak ahhoz, hogy új célként tűzzük ki, hogy az Önkormányzat minden intézménye megújuló energiaforrás használatára álljon át. Ehhez kapcsolódóan terveink szerint – és forrás rendelkezésre állása esetén – termálvízzel látnánk el az Erzsébet-ligeti uszodát, és ezzel fűtenénk az Erzsébet-liget épületeit. De nem csak az önkormányzati intézmények esetében szorgalmazzuk az olcsó energia használatát, hanem pályázati úton támogatnánk az energetikai beruházásokat és a megújuló energiaforrások használatát családi házak és lakótelepi társasházak esetében is.

Az Önkormányzat fontosnak tartja a fiatalok közéleti részvételét, a Kertvárosi Ifjúsági Önkormányzat támogatását. Az elmúlt években a Kertvárosi Ifjúsági Önkormányzat tevékenysége csökkent, szeretnénk, ha újraéledne.

Önkormányzatunk a Bursa Hungarica Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjprogram segítségével évente közel 50 fő szociálisan rászoruló felsőoktatásban tanuló XVI. kerületi hallgató tanulmányait tudja támogatni.

Folytatjuk a „Kerületi tehetséges tanulók támogatása” programot. A „XVI. kerület Ifjú Tehetsége” címet a 35 év alatti kiemelkedőt alkotók anyagi és erkölcsi elismerésére adja az Önkormányzat.

A testnevelés, a sport a betegségek megelőzését, a társadalombiztosítás kiadásainak csökkentését segíti elő, hozzájárul az élet minőségi és mennyiségi tényezőinek megőrzéséhez, javuláshoz. A sport területén kiemelkedő eredményt elért fiatalok elismerésére folytatjuk a „Budapest Főváros XVI. kerület Sporttehetsége” cím odaítélését, valamint 2025-től bevezettük az „Év Edzője” és az „Év Sportolója” díjak átadását.

Az Önkormányzat célja, hogy a 18 év alatti ifjú sportolók sportolási lehetőségét a lehető legkiterjedtebb támogatási hálóval biztosítsa. Ennek érdekében minden évben pályázatot írunk ki a kerületben székhellyel vagy telephellyel rendelkező sportszervezetek számára, vissza nem térítendő támogatás igénylésére az utánpótlás-nevelési tevékenység támogatására.

A támogatás összege megegyezik az ifjú sportolók által az adott naptári évben január 1-jétől december 31-ig megfizetendő, fejenként legfeljebb 15 000 Ft/fő/hó összegű tagdíjak összegével, azaz az Önkormányzat ugyanannyi havi támogatást nyújt, mint amennyi az ifjú sportoló havi tagdíja, de maximum 15 000 Ft.

Az Önkormányzat a minél szélesebb körű sportolási lehetőség biztosítása érdekében anyagi lehetőségei függvényében:

- biztosítja a megfelelő létesítményi feltételeket, felszereltséget,
- támogatja a kézilabdacsarnok és az atlétikai csarnok építését,
- támogatja a kerületi sporttevékenységet, a sportegyesületek működését,
- együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel,
- az Önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti,
- ellátja a közterületeken lévő sportpályák, játszóterek karbantartását, fejlesztését,
- támogatja az óvodai sportprogramok és iskolai diáksportversenyek rendezését,
- elősegíti a sportegyesületek utánpótlás-nevelését,
- ingyenesen biztosítja az úszásoktatást és a korcsolyaoktatást az Önkormányzat által fenntartott óvodák óvodásainak,
- fejleszti a nevelési-oktatási intézmények sportoláshoz szükséges tárgyi feltételeit,
- közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos felvilágosító tevékenység szervezésében.

Az Önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, amelyhez saját fenntartású közművelődési intézményt is biztosít. A Corvin Művelődési Ház - Erzsébetligeti Színház a XVI. kerület meghatározó közösségi találkozó helye, a kulturális élet helyi központja, a Kertváros látványosan és folyamatosan fejlődő általános közművelődési intézménye, amely magas színvonalon látja el feladatait. Kínálatukban egyaránt helyet kapnak a különböző klubok, civil szervezetek programjai, amatőr művészeti csoportok, színi tanoda, klubok, táncanfolyamok, Liget Táncakadémia, ismeretterjesztő előadások, szimpóziumok, szalagavatók, iskolanapok, díszelőadások, vetélkedők. Minden jelentősebb kerületet érintő

eseményen közreműködnek, jelen vannak, szakmai háttérrel biztosítva. Kerületi szabadtéri fesztiválokat, rendezvényeket, ünnepségeket, megemlékezéseket szerveznek és bonyolítanak le a nemzeti ünnepekhez és hagyományokhoz méltó módon.

A Corvin Művelődési Ház - Szentmihályi Kulturális Központja 2017. szeptembere óta várja a Kertváros látogatóit, esztétikus tereivel kamaraszínházi előadások, kiállítások, gyermekrendezvények, vásárok, zenei rendezvények és klubok helyszíne.

Az intézmény által szervezett programok közösségformáló és megtartó ereje szerves része a kertváros hagyományainak, amire az itt lakók méltán lehetnek büszkéek. Ezek megszervezéséhez és lebonyolításához szükséges anyagi- és humán erőforrást az Önkormányzat biztosítja.

Ahhoz, hogy ez a kiváló szakmai munka tovább folytatódhasson, a teret adó ingatlanoknak is meg kell újulnia. Forrás rendelkezésre állása esetén felújítjuk az Erzsébetligeti Színházat, valamint a Rákosszentmihályi Kulturális Központ parkját a faházak felújításával és erdei játszótér kialakításával együtt.

Az adventi időszakban karácsonyi díszkivilágítást, vásárt, jégpályát létesítünk az Erzsébetligetben.

Új szolgáltatásként kívánjuk bevezetni, hogy „Kertvárosi mobilapplikáción” keresztül informáljuk a kerület lakóit, továbbá kedvezménykuponnal segítsük életüket. Hétvégenként kerületi sétabuszt tervezünk üzemeltetni „faros Ikarus-busszal”, mely nagy látványosságot jelentene a kerület útjain.

A Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központot 2016. március 1-jével hozta létre az Önkormányzat, mely önként vállalt feladat. A Veres Péter út 155-157. számú székhelyén kívül, két telephellyel rendelkezik, egyik a Cinkotai Tájház, másik Árpádföldön a Tóth Ilonka Emlékház. Ezeken a helyszíneken végzi az intézmény közművelődési tevékenységét. A három helyszín három arculattal rendelkezik, amely a programok tekintetében szerteágazó kulturális kínálat összeállítását teszi lehetővé. Gyűjteményükben szakemberek és érdeklődők kutatják a kertváros tárgyi és írásos emlékeit, melyek a kiállítótérben, valamint digitális formában tekinthetők meg. A Cinkotai Tájházban a régi cinkotai paraszti emlékek ápolását, gondozását, átörökítését végzik az intézmény dolgozói, amely tájházként látogatható. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó családi programokat, gyermekfoglalkozásokat, rendhagyó tanítási órákat, népi kézműves programokat szerveznek a gyerekeknek, felnőtteknek. A kert és a fedett színek kerti mulatságoknak, szabadtéri rendezvényeknek, kemencés, bográcsos, üstös sütés-főzésnek adnak helyszínt.

A Tóth Ilonka Emlékház az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára, 2016. október 23. napján került átadásra. A házban a család hagyatékának segítségével kerül bemutatásra az 1950-es évek világa, illetve a mártír orvostanhallgató élete. Az újjávarázsolt szülőház kertjében egy oktatóközpont létesült, amely az előadótermen kívül magába foglalja a tárgyalóterem, a Fővárosi Bíróság Esküdtszéki termének mását is, amelyben Tóth Ilonka és vádlott-társainak pere zajlott. A múzeum és oktatóközpontban az 1956-os forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos rendhagyó történelemórák, tanácskozások, konferenciák tarthatók.

A kulturális és közművelődési feladatok ellátását segíti a Köznevelési, Kulturális, Sport, Ifjúság- és Gyermekvédelmi Bizottság.

A célok, melyek e feladat megvalósítás során kiemelt figyelmet kapnak:

- a helyi hagyományok ápolása, és a hagyományteremtő kezdeményezések támogatása,
- a kerület kulturális és történeti értékeinek feltárása, a helytörténet kutatása, népszerűsítése, széles körű megismertetése,

- a kerületi művészeti alkotótevékenység támogatása, új művészi értékek létrehozásának segítése,
- a környezeti kultúra fejlesztése, a kerület épített és természeti környezeti értékeinek megóvása,
- a testvérvárosi kapcsolatainak ápolása.

Pályázati formában támogatjuk a civil önszerveződések programjait.

Az Önkormányzat biztosítja, hogy egyes civil házak a Gazdaszervezetek bérleményeként, míg mások a Köznevelési, Kulturális, Sport, Ifjúság- és Gyermekevédelmi Bizottság által nyújtott természetbeni támogatások helyszíneként szolgáljanak.

Az Önkormányzat az elmúlt évek során számos díjat elnyert. Így lett Családbarát Önkormányzat és Családbarát Munkahely, Kerékpárosbarát Település, Tehetségbarát Önkormányzat és Idősbarát Önkormányzat, Humanitárius Település, valamint nem utolsósorban Állatbarát Önkormányzat is. Állatbarát önkormányzatként bővítjük a macskaivartalanítási programunkat, a méhbarát és madárbarát programunkat, valamint agility kutyaparkot hozunk létre, viszont irtjuk a szúnyogokat.

A következő öt éves ciklusban is igyekszünk fenti elnyert díjakhoz méltóan működtetni a települést és az Önkormányzatot.

III.7. Külső kapcsolatok

Az Önkormányzat testvérvárosi kapcsolatot tart fenn az alábbi városokkal:

- Kishegyes – Vajdaság/Szerbia,
- Érmihályfalva – Erdély/Románia,
- Csíkszentmihály – Erdély/Románia
- Pozsonypüspöki – Felvidék/Szlovákia,
- Zápszony – Kárpátalja/Ukrajna,
- Waltershausen – Németország,
- Hanoi főváros Tay Ho kerülete – Vietnám,
- Castellammare del Golfo – Olaszország,
- Hefei - Kína

Az együttműködés jelenleg elsősorban önkormányzati, intézményi szinten valósul meg. Cserélátogatások, tapasztalatszerző utak, tudományos konferencián, hagyományörző és kulturális rendezvényeken, kerületi sport-programokon, egyéb programokon való kölcsönös részvétel, közös pályázatok jellemzik a kapcsolatokat. Elsősorban az önkormányzati vezetők, a képviselő-testületek tagjai, az oktatási intézmények dolgozói és diákjai vesznek részt kulturális-, művészeti- és sport találkozók.

A partnerkapcsolatok, testvér-települési kapcsolatok során az Önkormányzat elsősorban a magyar lakta településekkel tart fenn élő és gyümölcsöző kapcsolatot. Elsődleges cél a határon túl élő magyar közösségek támogatása. A támogatás anyagi formában, valamint kulturális formában valósul meg. A magyar kultúrához való hozzájárulás elsősorban azon a magyar lakta településen fontos, ahol a magyarok lélekszáma nem éri el az 50 %-ot (Pozsonypüspöki). Nem titkolt cél az sem, hogy hozzásegítsük a határon túl élő magyarokat Magyarország jobb megismeréséhez (pl.: iskolai és egyéb csoportok fogadásával, látogatásuk megszervezésével). Más a helyzet a nem magyar lakta testvértelépülésekkel: Waltershausen, Tay Ho, Castellammare del Golfo, Hefei. Itt elsősorban a tapasztalatszerzés és csere a cél. Fontos

egymás kultúrájának megismerése. A vietnami testvérváros speciális, hisz itt elsősorban a kerületben élő vietnamiak támogatása a partner célja. A kerületben élő vietnamiakkal való kiváló kapcsolatot mutatja, hogy a Magyarországon élő vietnámi vállalkozók minden évben karácsonyi ajándékokkal segítenek a kerületi rászorulóknak. Illetve a koronavírus-járvány idején is megmutatkozott segítőkészségük.

Az Önkormányzat igyekszik a magyarországi pályázati lehetőségekről folyamatos tájékoztatást biztosítani testvérvárosainak. Igény esetén a pályázatok elkészítésénél, benyújtásánál, az elszámolások elkészítésénél nyújt segítséget, felkérés esetén együttműködőként a pályázatokban is részt vesz.

III.8. Közbiztonság, bűnmegelőzés

Az Önkormányzat kiemelten fontos feladatának tartja, hogy megőrizze a legbiztonságosabb kerület címet és tovább javítsa a helyi közbiztonságot, a közterületi rend fokozását. A közterületi bűncselekmények visszaszorítása érdekében, 2011. januárjától működik térfigyelő rendszer a kerületben, melyek száma folyamatosan bővült. Jelenleg térfigyelő rendszer üzemel a Jókai lakótelepen, a Sashalmi Városközpont és „Havashalom” park területén, a Centenárium lakótelep közterületein, a Hermina Sportparkban, valamint a Szent Korona, az Egyenes és a Lándzsa utcai lakótelepeken. 2020-ban kiépült a cinkotai lakóparkokban is a térfigyelő rendszer. A jelenlegi gazdasági program részeként tervezzük a Pálya utcai lakótelepen térfigyelő kamerák telepítését.

A térfigyelő rendszer felügyelete kiegészül a rendőrségi reagáló szolgálattal, melyet szabadidős rendőrök látnak el, ez a térfigyelő rendszeren észlelt közbiztonsági problémák, szabálysértések és bűncselekményekre történő azonnali reagálást teszi lehetővé. Ennek fenntartásához és működtetéséhez az Önkormányzat biztosítja a szükséges forrásokat.

A térfigyelő kamerák üzemeltetése során nemcsak azok fejlesztési, hanem a működtetési költségeivel is kalkulálni szükséges.

A térfigyelő kamerák üzembe helyezését követően az utcán szolgálatot teljesítő rendőröket más területekre lehet átirányítani, javítva ezzel a kerület többi területén a rendőri jelenlétet.

A közbiztonság és a közterületek rendjének ellenőrzése és a helyi szabályok betartatása érdekében 2013. szeptemberében létrehoztuk a Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül a XVI. kerületi Közterület-felügyeletet. 2025-ben a közterület-felügyelők státuszszáma 16 státusz, így a hétvégi napokon is tudnak közterületi jelenlétet biztosítani. A közterület-felügyelet létszámát bővíteni kívánjuk. A humán erőforrás költségére, a szükséges felszerelésekre, valamint egyéb anyagi erőforrásokra a fedezet biztosított, és az Önkormányzat biztosítani fogja a következő években is.

A Kertváros nyugalma érdekében célunk, hogy szigorítjuk a zajrendeletünket, a füstmentes kertváros érdekében mérőautót tervezünk üzemeltetni.

Továbbra is szükségesnek tartjuk támogatni a rendőrség, a Rákosmenti Mezei Őrszolgálat és a polgárőrség együttműködését, közös tevékenységeiket. Támogatjuk a rendőrséget és a polgárőrséget.

A Rákosmenti Mezei Őrszolgálat fenntartása jelenleg három, hatékonyan együttműködő kerület (XVI., XVII., X.) társulásának finanszírozásában valósul meg. Az elmúlt ciklusban létrehoztuk a Rákosmenti Mezei Őrszolgálat székhelyén, a Sarjú utcában a tanyaudvart, ahol számos állatot tartanak. A kerületi óvodás-és iskolás gyerekek számára nyújtunk így olyan élményt, amelyet a városban élők ritkán tapasztalhatnak meg.

Az Önkormányzatoknak mind a polgári védelem, mind a katasztrófák elleni védekezés területén helyt kell állniuk. Az Önkormányzat a hatályos jogszabályokban meghatározott feladatai ellátásához mindenkor biztosítja a szükséges személyi és anyagi erőforrásokat, valamint a polgári védelem körébe tartozó lakosságellátás eszközeit.

IV. Összegzés

Az Önkormányzat az elmúlt évek kiegyensúlyozott gazdálkodásának köszönhetően stabil pénzügyi és gazdasági alapot teremtett, ugyanakkor a következő Gazdasági Program, a Fejlődő Kertváros Program V. megvalósításához elengedhetetlenül fontos, hogy az elvonásra kerülő bevételek pótlására forrásait újabbakkal pótolja vagy egészítse ki. A gazdasági és pénzügyi stabilitáshoz hasonlóan jelentős előrelépés történt a kerület infrastruktúrájának kiépítésében, fejlesztésében és az intézmények építésében és bővítésében. Célunk, hogy ezt folytathassuk, és a 2025-től 2029-ig terjedő időszakra vonatkozó legfontosabb fejlesztési terveinket és a rendelkezésünkre álló forrásainkat elsősorban a Gazdasági Programban részletezett területekre irányítsuk.

Mindezek megvalósítása során kiemelt figyelmet szentelünk a kerület legnagyobb értékének, a hagyományos, nyugodt kertvárosi jelleg megőrzésének és lehetséges gyarapításának.

A Fejlődő Kertváros Program V. megalkotásakor figyelembe vettük és beépítettük az Önkormányzat meglévő koncepcióinak, programjainak meghatározó elemeit. A Fejlődő Kertváros Program V. elfogadásával meghatározzuk az Önkormányzat hosszú távú céljait, kijelöljük az elvégzendő feladatokat. Jelen Gazdasági Program képezi az elkövetkező évek költségvetéseinek alapját, és tartalmazza azon konkrét elképzeléseket és célokat, amelyeket az Önkormányzat véghez kíván vinni az elkövetkező években, ezáltal a Fejlődő Kertváros Program V. elnevezésű Gazdasági Programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére irányuló döntésnél.

V. A Gazdasági Program kialakításánál figyelembe vett koncepciók, programok

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a Gazdasági Programjának kialakításánál figyelembe vette az Önkormányzat már meglévő koncepcióit, programjait, így

- Szociális koncepcióját és szociális tárgyú rendeleteit
- Esélyegyenlőségi Programját
- Sportfejlesztési tervét és sportrendeletét
- Kerületi Építési Szabályzatát
- Lakáskonceptióját
- Vagyongazdálkodással kapcsolatos rendeleteit
- 2025. évi költségvetési rendeletét

Kelt: Budapest, időbélyegző szerint

Kovács Péter
polgármester

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat 2025-2029. évekre vonatkozó Gazdasági Programját .../2025. (III. 19.) Kt. határozatával fogadta el.

dr. Csomor Ervin
jegyző

Gazdasági Program melléklete		
Fejlesztési elképzelés 2025-2029	Várható kiadás E Ft	Év
Tovább csökkentjük a várólistát a Kertvárosi Szakrendelőben, működtetjük a Kertvárosi Sürgősségi Ellátást. A háziorvosi minősítési rendszer mellett bevezetjük a háziorvosi támogatási rendszert a háziorvosok elérhetőségének javítása érdekében.	515 000	folyamatos
Teret adunk a keleti gyógyászati központnak és sportorvosi ellátást biztosítunk a Kertvárosi Szakrendelőben, egészségügyi szűrővizsgálatokkal folytatjuk a prevenció programunkat.	343 000	2025-2027
A tankerülettel közösen folytatjuk az iskolafelújításokat az Arany János, a Móra Ferenc és a Göllesz iskolával. Támogatjuk az iskolaudvar-felújításokat. További <i>Puszi és Pá</i> parkolókat alakítunk ki.	2 900 000	2027-2029
Folytatjuk az óvoda- és óvodaudvar-felújításokat. Elérjük, hogy minden intézményünkben megújuló energiaforrást is használjunk. Megtartjuk az ingyenes úszás- és korcsolyaoktatást az óvodákban, támogatjuk ezt az iskolákban.	1 616 000	2025-2029
Bölcsődét építünk Rákosszentmihályra. Ingyenes TSMT-tornát biztosítunk a bölcsődékben.	1 200 000	2025-2029
Családbarát önkormányzatként karbantartjuk a játszótereket és újakat hozunk létre.	270 000	2026-2028
A tudatos környezetvédelem érdekében folytatjuk az ingyenes faültetési és tavaszi virágültetési akciót, az esővíztároló edények és komposztálóládák kiosztását. Bővítjük a tavaszi nyesedék- és az őszi lombgyűjtési akciókat, a komposzttelepünkről komposztot biztosítunk a kerületeknek.	300 000	folyamatos
Folytatjuk az erdőtelepítési programot a Szilas-patak mentén, 2030. év végéig annyi fát ültetünk, ahány lakója van a kerületnek. 75.000 fát ültetünk az utcákra, terekre!	980 000	2025-2030
A meglévő zöldterületeket nem engedjük beépíteni lakásokkal, sőt a Csobaj-bányató megszerzésével bővítjük a közösségi zöldterületeket. Arborétumot alakítunk ki a Cinkotán, csendes parkot a szentmihályi temetőben.	642 000	2024-2029
A közterületi tisztaságot zöldkommandó létrehozásával fokozzuk. <i>Minden családi ház kertjében legyen legalább 8 fa!</i> programot indítunk, a Kertváros legyen kertváros!	20 000	folyamatos
HÉV-Metró összekötés további szorgalmazása. A metró járjon Cinkotáig! P+R parkolók kialakítása a metróvonal mentén.	0	folyamatos
A csapadékvíz-elvezetési és csapadékvíz-kezelési program folytatása.	500 000	folyamatos
Folytatjuk a lakóutca-felújítási programunkat, elsőként a Szent Korona utca és a Budapesti út felújításával. Folytatjuk a járda felújítási programot. Városmegközelítő mellő közterületet alakítunk ki a Jókai utcában, folytatjuk a Centenárium lakótelep közútjainak és parkolóinak felújítását.	4 480 000	2025-2029
Bővítjük a kerékpárút-hálózatot, teljessé tesszük azt a Szilas-patak mentén.	830 000	2028-2029
A Fővárosi Önkormányzattal közösen kiépítjük a lámpás csomópontot a Vidámvásár – Simongát – Nagytarcsai utak kereszteződésében, és a körforgalmat a Késmárki utcai csomópontnál, biztonságosabbá téve a Rákospalotai határral.	8 000	2025-2027
A Fővárosi Önkormányzattal közösen folytatjuk a főutak felújítását a Futórózsa és a Georgina utcával, a Szlovák, az Ostoros, a Jókai és a Rákosi úttal, valamint a Rákospalotai határral.	25 000	2025-2029
Támogatjuk a kormány vasútfelújítását. Szorgalmazzuk a Szentmihályi vasútállomás újrainyitását, aluljáró építését a Rákosi úton, felüljárót a Mogoródi útnál.	0	folyamatos
Elindítjuk a lakó-pihenő övezetek kialakítását az átmenő forgalom kiállításával.	40 000	2027-2029
Befejezzük a nyugdíjasotthon építését.	1 253 400	2025
Kedvezményes nagytakarítás biztosításával bővítjük a Nyugdíjasok Segítő Szolgálatát. Nyugdíjasklubot nyitunk Árpádföldön, felújítjuk az Érsekújvári utcai és a Veres Péter úti nyugdíjasklubokat.	1 980 000	2027-2029
Megtartjuk az ingyenes idősprogramokat: <i>Kattints, Nagyi!</i> , időstorna, tai-chi, nyugdíjasok szállító szolgálata.	30 000	folyamatos
Otthonukban élő, demenciában szenvedők segítségét és értelmi fogyatékosok számára szakosított szociális ellátás kialakítását tervezzük, a beruházáshoz egyéb, külső forrást, támogatót is kerestünk.	30 000	2026-2029
Felújítjuk az Erzsébetligeti Színházat, valamint a Rákosszentmihályi Kulturális Központ parkját a faházak felújításával és erdei játszótér kialakításával együtt.	960 000	2025-2029
Az adventi időszakban karácsonyi díszkivilágítást, vásárt, jégpályát létesítünk.	148 000	2026-2029
Kertvárosi mobilapplikáción keresztül informáljuk a kerület lakóit, kedvezménykuponnal segítjük életüket. Hétvégenként kerületi sétabuszt üzemeltetünk „faros Ikarus-busszal”.	150 000	2028-2029
A Kertváros nyugalma érdekében szigorítjuk a zajrendeletünket, a füstmentes kertváros érdekében mérőautót üzemeltetünk.	70 000	2029
Bővítjük a közterület-felügyelet létszámát, betartatjuk a helyi szabályokat. Megőrizzük a legbiztonságosabb kerület címet. A közterületi rend fokozása érdekében bővítjük a térfelügyélő kamera-rendszert például a Pálya utcai lakótelepnél, támogatjuk a rendőrséget és a polgárőrséget.	550 000	folyamatos
Támogatjuk a kézilabdacsarnok és az atlétikai csarnok építését.	0	folyamatos
Az Ikarus Ipari Park továbbra sem lehet lakóövezet, de nem települhet oda sem szennyező ipar, sem akkumulátorgyár.	0	folyamatos
Termálfürdővel látjuk el az Erzsébet-ligeti uszodát, azzal fűtjük az Erzsébet-liget épületeit.	1 600 000	2026-2029
Pályázati úton támogatjuk az energetikai beruházásokat és a megújuló energiaforrások használatát családi házak és lakótelepi társasházak esetében is.	100 000	folyamatos
Állatbarát önkormányzatként bővítjük a macskaivartalanítási programunkat, a méhbarát és madárbarát programunkat, valamint agility kutyaparkot hozunk létre, viszont irtjuk a szúnyogokat.	240 000	folyamatos
A Hunyadvár utca 43/b. szám alatti tudógondozó épületét felújítjuk állami támogatásból.	563 000	2025.